

Det optimale generationsskifte for Tømrermester Peter Bentzen

Cand.merc.aud.-studiet

Skatteret

Kandidatafhandling

Bo Langkær Hansen

Afleveret 23. april 2009

Vejleder: Ole Aagesen

Censor: _____

Copenhagen Business School 2009

1. Indledning	3
1.1 Titel	4
1.2 Fortolkning af titel	4
1.3 Problemformulering.....	5
1.4 Afgrænsning.....	6
1.5 Model og metodevalg	7
1.6 Summary in english	10
2 Overvejelser før generationsskiftet	11
2.1 Planlægning af generationsskifte	11
2.2 Ophør af virksomhed	12
2.3 Fremtidige ejer- og ledelsesforhold	14
2.4 Efter generationsskiftet	14
2.5 Finansiering	15
2.6 Sammenfatning af overvejelser før generationsskiftet.....	18
3 Værdiansættelse af den personlige virksomhed	20
3.1 Værdiansættelse ved overdragelse af en del af den personlige virksomhed	20
3.2.1 Skattepligtig omdannelse	25
3.2.2 Skattefri omdannelse.....	26
3.3 Andre værdiansættelsesmetoder	27
3.4 Bindende svar	28
3.5 Sammenfatning af værdiansættelse.....	28
4 Succession i den personlige virksomhed	29
4.1 Succession.....	29
4.2 Successionsberettiget personkreds.....	30
4.3 Gaveafgift	31
4.4 Passivpost.....	32
4.5 Overdragelse af en ideel andel af den personlige virksomhed.....	33
4.5.1 Skattepligtig overdragelse.....	34
4.5.2 Overdragelse med succession	35
4.6 Overdragelse af den personlige virksomhed.....	36
4.7 Sammenfatning af succession i den personlige virksomhed.....	37
5 Overvejelser inden omdannelse til selskab	38
5.1 Fordele ved selskabsform	38
5.2 Ulemper ved selskabsform.....	40
5.3 Sammenfatning af overvejelser inden omdannelse til selskab.....	43
6 Virksomhedsomdannelse	44
6.1 Krav til skattefri virksomhedsomdannelse.....	44
6.2 Analyse af fordele og ulemper ved skattefri og skattepligtig virksomhedsomdannelse	48
6.2.1 Fordele og ulemper ved skattepligtig omdannelse.....	48
6.2.2 Fordele og ulemper ved skattefri omdannelse	50
6.3 Sammenfatning af virksomhedsomdannelse.....	51
7 Succession i selskabsform	52
7.1 Værdiansættelse	52
7.2 Realisation ved anvendelse af indre værdi.....	56
7.3 Succession ved afvendelse af indre værdi	59
7.4 Fordele og ulemper	61
7.5 Skattekursen.....	62
7.6 Sammenfatning af overdragelse i selskabsform.....	62
8 Aktieombytning	64
8.1 Skattefri aktieombytning.....	64
8.2 Værdiansættelse	66
8.3 Sammenfatning af aktieombytning	67
9 Spaltning	68

9.1 Fuldstændig eller delvis spaltning	68
9.2 Skattefri eller skattepligtig spaltning	69
9.3 Spaltning af aktieombyttet holdingselskab	70
9.4 Sammenfatning af spaltning	71
10 Konklusion	73
11 Perspektivering	81
12 Lovforkortelser	82
13 Litteraturliste	83
14 Bilag	85

1. Indledning

Set ud fra et samfundsmæssigt perspektiv er generationsskifter af høj vigtighed, da et vellykket generationsskifte er med til at bibeholde såvel arbejdspladser som indtjening. Undersøgelser viser, at over de kommende 8 år vil der årligt være 7.500 virksomheder, som står over for et generationsskifte¹, hvilket gør emnet højaktuelt.

Det interessante er således, hvordan det optimale generationsskifte gennemføres, idet mulighederne er mange, hvilket denne afhandling vil tage udgangspunkt i. Der er flere forskellige modeller, når der skal gennemføres et generationsskifte af en virksomhed i Danmark. Fra samfundets side har man forsøgt at lette generationsskifterne ved at give mulighed for, at det kan ske ved succession inden for familien eller til en nær medarbejder. Der er så en række betingelser, der skal opfyldes, før man kan anvende reglerne om succession.

Afhandlingen er bygget op omkring et konkret generationsskifte i den personlige virksomhed Tømremester Peter Bentzen. Peter planlægger at gennemføre et generationsskifte ved helt eller delvist at overdrage virksomheden til sønnen Mads.

De er begge enige om, at det, der er det primære for dem, er, at så få penge så muligt forsvinder ud af familiekredsen ved overdragelsen. Peter er indstillet på, at overdragelsen skal ske lempeligt, og at en del af overdragelsessummen eventuelt kan berigtiges som en gave..

Afhandlingen er opbygget således, at de enkelte modeller først gennemgås ud fra en mere generel vinkel, hvorefter der kigges på anvendelsesmulighederne i det konkrete generationsskifte.

¹ ASE Leder 3/08

1.1 Titel

Det optimale generationsskifte for Tømrermester Peter Bentzen

1.2 Fortolkning af titel

Som rådgiver ved omdannelser er det vigtigt, at man overvejer, hvad der er mest fordelagtigt for kunden i den konkrete situation. I denne afhandling vil der blive taget udgangspunkt i følgende konkrete sag:

Tømrermester Peter Bentzen er 55 år og har de sidste 16 år drevet sin tømrervirksomhed i personligt regi. Peter blev skilt for 6 år siden. Han har en voksen søn, Mads på 30 år, og ingen andre børn.

Peter går nu og overvejer, om han skal omdanne den personlige virksomhed til selskab. Der er 2 grunde til, at han gør sig disse overvejelser. Den første grund er, at han i den senere tid har fået nogle større entrepriser, og derfor vil han gerne begrænse sin hæftelse. Den anden grund er, at Mads de sidste 8 år har været ansat i virksomheden og på sigt gerne vil overtage virksomheden. Derfor går Peter og overvejer, hvordan et evt. generationsskifte kan gennemføres på den mest optimale måde. Peter og Mads er enige om, at det optimale generationsskifte er, hvor Peter udskyder skatten mest muligt, og at Mads kan indtræde så billigt som muligt.

Afhandlingens formål er derved at vurdere de væsentligste overvejelser, man står overfor ved et generationsskifte. Afhandlingen vil derfor gennemgå overvejelser, man bør gøre sig i forbindelse med et generationsskifte og foretage konsekvensberegninger af de forskellige muligheder.

1.3 Problemformulering

Hovedproblemet i afhandlingen vil være at belyse, hvordan det optimale generationsskifte ser ud for Tømrermester Peter Bentzen. Dette vil blive belyst ud fra en sammenholdelse af de muligheder, virksomheden har for generationsskifte samt de overvejelser, der bør gøres, inden generationsskiftet iværksættes.

Til at belyse ovenstående problemformulering bruges følgende arbejdsspørgsmål:

- Hvilke overvejelser skal man gøre sig inden et generationsskifte
- Hvordan værdiansættes den personlige virksomhed
- Hvilke muligheder er der for succession
- Hvilke fordele og ulemper er der ved selskabsform
- Hvilke krav stilles der til skattepligtig/skattefri omdannelse
- Hvilke fordele/ulemper er der ved skattepligtig omdannelse
- Hvilke muligheder er der for omstruktureringer i selskabet

1.4 Afgrænsning

I afhandlingen vil der blive fokuseret på det konkrete generationsskifte for Tømrermester Peter. Bentzen Derfor vil der blive tale om personer i levende live og fuldt skattepligtige til Danmark. Det betyder, at reglerne om dødsbøbeskatning og begrænset skattepligt ikke vil blive behandlet i afhandlingen.

I afhandlingen vil der blive taget udgangspunkt i Peters personlige virksomhed, der anvender virksomhedsskatteordningen. Derved vil kapitalafkastordningen og personskatteoven ikke blive berørt. Dette er valgt ud fra, at langt de fleste personlige virksomheder drives i virksomhedsordningen, og at Peter anvender denne ordning.

Den helt eller delvise overdragelse af virksomheden er planlagt til at ske 1. januar 2009.

1.5 Model og metodevalg

Afhandlingen er baseret på den juridiske metodelære²

- Det gælder om ved løsningen af en skattemæssig rådgivningsopgave at finde de nødvendige og tilstrækkelige retskilder til løsning af opgaven, og anvende (fortolke) disse på korrekt måde.

Afhandlingen løses derfor ved hjælp af relevant materiale inden for lovgivning og praksis. I afhandlingen anvendes der primært skrevne retskilder, men uskrevne retskilder inddrages i det omfang, det findes relevant og muligt.

Afhandlingen er en deskriptiv og analytisk gennemgang af de problemstillinger, der er ved et generationsskifte. Det vil ske med den deduktive metode, hvor der vil blive taget udgangspunkt i de ovennævnte retskilder, understøttet af relevante konsekvensberegninger.

I afhandlingen vil der være en gennemgående behandling af generationsskiftet for Tømremester Peter, som ud fra en praktisk vinkel belyser, hvad der gør sig gældende i et generationsskifte.

Det er lagt vægt på at underbygge teorien med eksempler i form af skemaer, figurer og tal fremstillinger. De bagved liggende beregninger i taleksemplerne kan ses som bilag til opgaven, mens hovedtallene vil fremgå af selve afhandlingen. Dette er valgt for at bevare overskueligheden i taleksemplerne. I beregningseksemplerne anvendes en kapitaliseringsrente på 5 % og en marginal beskatning af Mads og Peter på 62,3 %. Kapitalafkastsatsen fra 2008 på 5 % anvendes, da denne kun var kendt på beregningstidspunktet.

Kildehenvisninger er angivet som fodnoter nederst på de enkelte sider.

Dataindsamlingen er foretaget ved hjælp af biblioteker, internet, arbejdsplads, aviser og tidsskrifter. Der anvendes derved sekundære datakilder i opgaven.

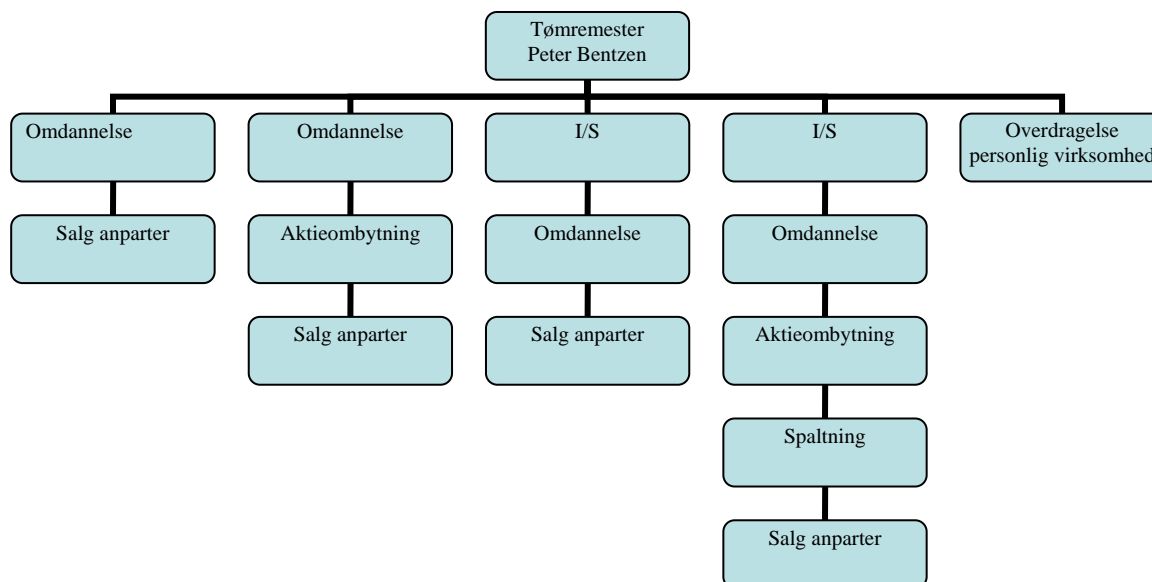
² Defineret af Ulrik Gorm Møller, Skatterådgivning metode og teknik side 52

Der er i dataindsamlingen sat en deadline til den 10. marts 2009, hvorefter fremkommet materiale ikke anvendes og dermed ikke får betydning for afhandlingens indhold.

Afhandlingens struktur:

Alle afsnit indledes med en teoretisk gennemgang af lovgivningen på det enkelte område. Derefter kommer der en analyse af de fordele og ulemper, der kan være ved at vælge den ene mulighed frem for en anden. I slutningen af afsnittet diskuteres og beregnes der på Peters konkrete forhold, ligesom Peter vil blive inddraget i teorien, når det findes relevant.

Figuren viser hvilke muligheder, som afhandlingen vil belyse for Tømremester Peter Bentzen.



Kilde: Egen tilvirkning

Herunder redegøres for strukturen i de enkelte afsnit:

Kapitel 1

Kapitlet indeholder indledning, problemformulering, metodevalg, afgrænsning og struktur for afhandlingen.

Kapitel 2

Kapitlet belyser overvejelserne inden generationsskiftet, herunder hvor lang tidshorisont, der er for generationsskiftet, hvordan det skal finansieres og hvordan økonomien ser ud efter et generationsskifte.

Kapitlet afsluttes med en sammenfatning.

Kapitel 3

Kapitlet viser, hvordan de enkelte aktiver i den personlige virksomhed værdiansættes.
Kapitlet afsluttes med en sammenfatning.

Kapitel 4

Kapitlet viser mulighederne succession og realisation i forbindelse med generationsskifte. Ligeledes gennemgås mulighederne for at overdrage en ideel andel på 50 %.
Kapitlet afsluttes med en sammenfatning.

Kapitel 5

Kapitlet viser hvilke fordele og ulemper, der er ved at drive virksomhed i selskabsform.
Kapitlet afsluttes med en sammenfatning

Kapitel 6

Kapitlet belyser de krav, der er til henholdsvis en skattefri og en skattepligtig omdannelse.
Ligeledes ses der på fordele og ulemper ved at omdanne skattefrit og skattepligtigt.
Kapitlet afsluttes med en sammenfatning.

Kapitel 7

Kapitlet viser mulighederne for at generationsskifte i selskabsform. Henholdsvis med og uden succession.
Kapitlet afsluttes med en sammenfatning

Kapitel 8

Kapitlet viser muligheder for aktieombytning.
Kapitlet afsluttes med en sammenfatning.

Kapitel 9

Kapitlet viser muligheder for spaltning af selskabet.
Kapitlet afsluttet med en sammenfatning.

Kapitel 10

Der samles op på de enkelte sammenfatninger, som samles til en hovedkonklusion.
Afhandlingen afsluttes med en hovedkonklusion.

Kapitel 11

Perspektivering

1.6 Summary in english

The dissertation discusses the generational handover within a personal, private business. There are several models to follow when a generational handover is carried out in a Danish company. Society has attempted to ease the handover by enabling the succession to go to family members and to a close colleague. If this is the case there are some conditions to be fulfilled before the regulations on succession can be used.

The point of reference for the dissertation is a real-life generational handover within a personal, private business: Tømrermester Peter Bentzen [*Peter Bentzen, Carpenter*] Peter is planning a generational handover by completely or partly handing the business to his son Mads.

They both agree that the most important factor is that as little money as possible will move away from the family circle when the handover takes effect. They would like tax to be postponed as much as possible, and that Mads can go into the business as cheaply as possible.

The dissertation highlights what to consider prior to the generational handover and how to value a personal, private business. Then the opportunities for a total or part generational handover within the personal, private business is discussed. The possibilities to change the business to a registered company form and the possibility of doing this without paying tax is discussed. The generational handover in a registered company form is also looked at. Finally, possibilities for restructuring the business in connection with the generational handover are also discussed.

Throughout the dissertation impact analyses are carried out for the various possibilities and at the end these calculations are gathered together with a conclusion of how the generational handover best can be carried out in the business of Tømrermester Peter Bentzen.

The dissertation ends with a perspective of how such regulations work practically and how they perhaps could be improved upon.

2 Overvejelser før generationsskiftet

Inden man gennemfører et generationsskifte, skal man igennem en række overvejelser. Det kan være en meget stor og svær beslutning at afhænde en virksomhed, som har fyldt meget for en i måske mange år. Det kan også mange gange være en stor omvæltning for virksomheden selv, at den skal overdrages til en anden. En virksomhedsoverdragelse kan dræne virksomheden for kapital, som ellers skulle have været med til at udvikle virksomheden fremadrettet. Derfor er det vigtigt, at et generationsskifte planlægges i god tid.

2.1 Planlægning af generationsskifte

Som nævnt er noget af det vigtigste ved et generationsskifte, at det bliver planlagt i god tid.

Klargøringen af virksomheden består i at afdække hvilke muligheder, virksomheden har

- Salgbarhed
- Tidspunkt for salg
- Strategiske overvejelser
- Finde køber
- Handlingsplan

At vurdere salgbarheden af virksomheden går ud på at finde ud af, om der er nogle, der kunne være interesserede i at drive virksomheden videre. Dette kan afdækkes ved, at der foretages forskellige analyser, f. eks. en SWOT analyse³.

Tidspunktet for salget skal fastlægges. Det kan være, når ejeren skal pensioneres, eller at ejeren ønsker at beskæftige sig med noget andet end det, han hidtil har gjort i virksomheden. Det gælder også om, hvornår virksomheden er klar til en overdragelse. Endelig kan det også, som led i rekruttering af nye medarbejdere, være et krav, at de har mulighed for medejerskab.

De strategiske overvejelser kan gå på, hvordan man kan optimere og øge salgbarheden af virksomheden, så man på den måde måske kan få en højere pris for virksomheden. Det kan ske ved

³ Det er en analyse af styrker, svagheder, muligheder og trusler, der er for virksomheden. Kilde: www.wikipedia.dk

at anvende SWOT analysen til at få gjort noget ved de svage sider i virksomheden og få udnyttet virksomhedens stærke sider. Det kan være, der er forretningsområder, der skal sælges fra, og andre, der skal opprioriteres. På den måde kan man få virksomheden til at fremstå bedre i forhold til en køber.

Dernæst skal der findes en køber. Det kan være den yngre generation i familien, en nær medarbejder, en konkurrent eller en helt fjerde. Her spiller det selvfølgelig en stor rolle, hvilken køber, der melder sig på banen. Hvis det er den yngre generation i familien eller den nære medarbejder, er der muligheder i forhold til succession, som ikke er mulige for de udefra kommende købere.

Til sidst bør der udarbejdes en handlingsplan, der samler op på de eventuelle svagheder, der skal berigtiges inden generationsskiftet.

2.2 Ophør af virksomhed

Hvis det viser sig, at en virksomhed ikke er egnet til overdragelse, kan der være flere grunde til det. Det kan være, hvis virksomheden udelukkende bygger på den goodwill, som indehaveren har, og som derfor går tabt den dag, indehaveren ikke er i virksomheden mere.

En anden mulighed er, at den viden, som virksomheden bygger på, kun er i besiddelse hos indehaveren og derfor vil gå tabt i forbindelse med en overdragelse. Det sker typisk, hvis generationsskiftet ikke er planlagt i god nok tid, da man så ikke har haft mulighed for at hjælpe en ny ejer i gang. Det kan ske ved, at den tidligere ejer i en periode er ansat eller arbejder som konsulent i virksomheden efter overdragelsen og på den måde får givet viden videre.

Hvis det viser sig, at virksomheden skal afvikles, er der flere måder, det kan gøres på:

Likvidation

Det betyder, at man lukker al aktivitet ned i virksomheden og opsigter eventuelle medarbejdere. Alle forpligtelser skal indfries, og man sælger alle aktiverne. Er der tale om ophør af en personlig virksomhed, er der ikke tale om en likvidation, men om ophør af virksomhed, hvor aktiverne sælges, eventuelle avancer opgøres og gælden indfries.

Likvidation foretages i A/S eller ApS ved, at man opløser selskabet. Dernæst kan man i selskabsform vælge 2 former for likvidation.

Den almindelige form for likvidation fremgår af anpartsloven afsnit 9 om anpartsselskabers opløsning. Her skal man oplyse sine kreditorer om, at man likviderer selskabet, og det skal proklameres i Statstidende, således at samtlige kreditorer får mulighed for at anmelde eventuelle krav. Derefter har kreditorerne 3 måneder til at anmelde deres krav. Alle disse krav skal være betalt, før et eventuelt provenu kan udloddes. Hvis der efter fristen dukker nye krav op, skal disse betales af et eventuelt provenu, som endnu ikke er udtaget af selskabet, jf. ApSL § 56 stk. 4. Er der ikke flere midler i selskabet, vil kravet ikke blive betalt.

Den anden mulighed for likvidation er en § 59 likvidation, som er en hurtigere måde at få likvideret selskabet på. For at man kan anvende en § 59 likvidation, kræves det, at man afgiver en betalingserklæring, hvoraf det fremgår, at alle ens kreditorer er betalt. Denne erklæring skal sammen med en erklæring fra SKAT om, at selskabet ikke skylder skatter og afgifter, sendes til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen inden 2 uger fra underskriftdatoen på betalingserklæringen..

Er disse betingelser opfyldt, kan man foretage en § 59 likvidation. Skulle det senere vise sig, at der er ubetalte kreditorer, hæfter anpartshaveren personligt for denne gæld. Det gælder også for eventuelle skatter, selvom SKAT tidligere i forløbet har afgivet erklæring om, at man ikke skylder noget.

Salg til konkurrent

I stedet for at lukke virksomheden, kan der også være den mulighed, at man overdrager den til en konkurrent, som måske trods alt kan bruge noget af det, man har opbygget i sin virksomhed. Det kan godt være, at konkurrenten kan bruge f.eks. knowhow og kundekartotek, selvom det ikke i sig selv giver basis for at drive virksomheden videre som selvstændig virksomhed. Fordelen ved denne model er, at man som indehaver måske kan få lidt mere ud af sin virksomhed, end hvis den bare blev lukket ned.

Fusion

Man kan også vælge at foretage en fusion i stedet for et salg. På den måde kan det være, at der er et grundlag for at drive den fælles forretning videre på, som der ikke var i den oprindelige virksomhed. Fordelen for ejeren er, at virksomheden fortsætter med at eksistere og ikke bare lukkes ned. Der er flere forskellige måder, en fusion kan udarbejdes på. Det kan ske ved en skattepligtig eller skattefri fusion, og det kan ske ved en egentlig eller uegentlig fusion.

2.3 Fremtidige ejer- og ledelsesforhold

Når der skal foretages et generationsskifte, kan der være tale om, at der sker en ændring i ejerforholdet og/eller i ledelsesforholdet. Det er meget vigtigt at have styr på disse ting, da det spiller en stor rolle i forhold til virksomhedens fremtid. Har den nye ejer de kompetencer, der skal til for at lede virksomheden, og hvordan reagerer omverdenen på det? Det også være, at en ny ledelse møder modstand hos medarbejderne.

Man kan også forestille sig en situation, hvor en person overtager ledelsen i virksomheden for på sigt også at skulle overtage ejerskabet af hele virksomheden. På den måde bliver det en mere glidende overgang. Der kan her være nogle problemer i relation til rollefordelingen mellem en ejer, som tidligere har været vant til at køre virksomheden og nu skal forholde sig til, at en anden har den daglige ledelse af virksomheden. Man kunne også forestille sig den situation, at virksomheden deler ejerskabet mellem køber og sælger, hvor køber over tid får mulighed for at sætte sig ind i virksomhedens ledelsesmæssige forhold.

I relation til Peter er han fast besluttet på, at han vil fortsætte i virksomheden. På den anden side er han klar til, at Mads overtager ledelsen af virksomheden nu. Det er således meningen, at Mads skal overtage den øverste ledelse nu, indtil Peter overdrager det fulde ejerskab til Mads.

2.4 Efter generationsskiftet

Ved et generationsskifte er der flere hensyn at tage. Hvordan skal indehaveren af den afhændede virksomhed leve efter et generationsskifte? Hvordan skal køberen af virksomheden finansiere købet, og hvordan vil virksomheden klare sig efter generationsskiftet?

Derfor er det vigtigt, inden et generationsskifte gennemføres, at vurdere, hvordan situationen efter et generationsskifte ser ud for alle 3 parter: køber, sælger og virksomheden.

Den ældre generation bør overveje hvilke forventninger, der stilles til fremtidig levestandard. Det er vigtigt at få afklaret, hvilket provenu, den ældre generation ønsker at få ud af et eventuelt generationsskifte. Har man en forventning om at få et stort provenu ved salget af virksomheden, stiller det andre krav til optimeringen af generationsskiftet end det generationsskifte, hvor det gælder om at få så lille en salgssum som muligt, da den måske skal overdrages inden for familien, og den tidligere indehaver har penge nok til at opretholde en tilfredsstillende fremtidig levestandard

I fremtiden vil pensionsopsparing sandsynligvis få en større og større betydning i takt med, at den sociale pension ser ud til blive begrænset mere og mere. Pensionsordningen kan også bruges i forbindelse med generationsskifter. I forbindelse med ophør af virksomhed er det muligt at indskyde 2.507.900 kr. i 2009 på en ophørspension jf. PBL § 15a. På den måde kan man få fradrag i den personlige indkomst. Det kræver dog, at en række betingelser er opfyldt:

- Pensionsopsparingen skal opretholdes efter afståelsen af virksomheden
- Salget af virksomheden må tidligst ske, når sælger er 55 år
- Sælgeren skal have drevet virksomhed i minimum 10 år forud for salget
- Virksomheden må ikke i overvejende grad bestå af finansiel virksomhed. I 2008 må det ikke overstige 75 % af aktiverne og 75 % af omsætningen.
- Pensionsordningen skal være en rateforsikring, ratepension eller pensionsordning med løbende udbetaling

En sådan indbetaling giver også fradrag i indkomstgrundlaget ved beregning af folkepensionstillæg, men ikke i folkepensionsgrundbeløb.

2.5 Finansiering

Ved gennemførelsen af et generationsskifte skal man også finde den mest optimale måde at finansiere købet på. Har køber pengene, vil problemerne omkring likviditet være løst. På den måde kan der frit vælges mellem, om det skal være et generationsskifte ved realisation eller ved succession, da sælgeren jo i denne situation får pengene med det samme og dermed også har likviditeten til at betale skatten.

Det er sjældent, at køber har alle pengene til at finansiere et køb med, og der er mulighed for at låne pengene i banken. Problemet med at låne pengene i banken er, at det koster i form af renter og kan være med til at forringe virksomhedens fremtidige drift.

Der er også mulighed for at finansiere et generationsskifte ved hjælp af løbende ydelser, jf. LL § 12 B. En løbende ydelse er, hvor der er usikkerhed omkring ydelsens varighed og/eller størrelsen af ydelsen. Ligeledes løber ydelsen i mere end aftaleåret.

Den løbende ydelse vil typisk blive brugt til at finansiere en eventuel goodwill. Det kan mange gange være svært at få finansieret goodwill på traditionel vis, da der jo ikke er noget reelt at tage sikkerhed i. Det kan så f.eks. aftales ved, at den tidligere ejer af virksomheden, i stedet for at få hele betalingen i år 1, får ret til 10 % af bruttoomsætningen de næste 5 år.

Rent teknisk kapitaliseres de løbende ydelser på aftaletidspunktet, og den kapitaliserede værdi bruges til at berigtige salgssummen med. Det sker ved, at de fremtidige ydelser tilbagediskonteres til nutidsværdi, således at sælger får en salgssum, og køber får en konto, der kan afskrives på.

På den måde får både køber og sælger en saldo, og på denne skal de så, jf. LL § 12 B stk. 3, fratække de løbende ydelser. Så længe saldoen er positiv hos sælger, er det et udtryk for, at der ikke er betalt mere end den oprindelige kapitaliserede værdi, og derfor sker der heller ikke yderligere beskatning, jf. LL § 12 B stk. 4. Bliver den negativ, er der tale om en merbetaling end det, der var kapitaliseret, og derved skal den negative saldo medregnes til den skattepligtige indkomst. På den anden side får køberen, som jo har fået en for lille afskrivningsberettiget saldo, fradrag for de ekstra ydelser.

Ligeledes gælder det omvendte, hvis sælgers saldo ikke bliver 0 inden for det aftalte tidsrum. I så fald har sælger måske medregnet en for stor avance og er dermed berettiget til at fradrage det i den skattepligtige indkomst. Køber har således fratrukket for meget som købesum, hvilket skal reguleres i den skattepligtige indkomst.

I AL § 40 stk. 7 er der en henstandsordning for skattebetalingen ved overdragelse af immaterielle anlægsaktiver, som finansieres med løbende ydelser. Der er på den måde fra lovgivers side givet et

incitament til, at man med fordel kan bruge løbende ydelser ved overdragelse af immaterielle aktiver. På den måde skal man først betale skat af de løbende ydelser, når de betales. Det er dog et krav, at hele beløbet, som man modtager, benyttes til at betale skatten med. Til gengæld får køber også lov til at afskrive fuldt ud på sin kapitaliserede goodwill, hvorfor det ikke påvirker køberens fradragsret, at sælger har fået henstand med skattebetalingen.

De løbende ydelser har den fordel for køber, at goodwillen forfalder i takt med omsætningen i stedet for at skulle betale det hele på en gang. Er køberen i tvivl om den opgjorte goodwills værdi, mindsker køberen også sin risiko på den måde, at betalingen først forfalder i takt med, at omsætningen realiseres. For sælger er der den fordel, at der kan opnås en højere pris, da køber på den måde forsikrer sig mod, at virksomheden ikke står mål med forventningerne. Problemet for sælger kan selvfølgelig være, at skulle køber ikke være i stand til at drive virksomheden videre på en forsvarlig måde, kan det ende med, at man ikke opnår den goodwill, man havde forventet, og som virksomheden med den rigtige ledelse havde været værd.

Vælger Peter og Mads at benytte løbende ydelser i forbindelse med generationsskiftet, vil det se således ud, hvis det er en goodwill på 1.500.000 kr., der skal overdrages:

Figur 2.1

Kapitalisering af goodwill		
Faktor	Beløb	Kapitaliseret
0,952381	300.000	285.714
0,907029	300.000	272.109
0,863838	300.000	259.151
0,822702	300.000	246.811
0,783526	300.000	235.058
I alt		1.298.843

Peter					
Kapitaliseret værdi primo	1.298.843	998.843	698.843	398.843	98.843
Løbende ydelser	-300.000	-300.000	-300.000	-300.000	-300.000
Saldo ultimo	998.843	698.843	398.843	98.843	-201.157
Ekstra ydelser	0	0	0	0	201.157

Mads					
Kapitaliseret værdi primo	1.298.843	998.843	698.843	398.843	98.843
Løbende ydelser	-300.000	-300.000	-300.000	-300.000	-300.000
Saldo ultimo	998.843	698.843	398.843	98.843	-201.157
Ekstra ydelser	0	0	0	0	201.157

Kilde: Egen tilvirkning

Det skyldes, at afskrivningsgrundlaget er den kapitaliserede værdi, er, at anskaffelsessummer jf. AL § 45 skal omregnes til kontantværdi.

En anden mulighed for at finansiere generationsskiftet inden for familien kan være, at en del af overdragelsessummen berigtiges ved anfordring. Dermed kan køberen låne penge rentefrit, uden at det har nogen skattemæssige konsekvenser. Derefter kan sælger hvert år give en afgiftsfri gave, som køberen så kan bruge til at nedbringe gælden på anfordringslånet. På den måde kan købssummen helt eller delvist berigtiges, uden at det koster likviditet for den yngre generation. Til gengæld stiller det krav til den overdragende part, der jo så ikke reelt får købesummen.

2.6 Sammenfatning af overvejelser før generationsskiftet

Ved et generationsskifte er det vigtigt, at planlægningen er i orden. Derfor er det vigtigt at komme i gang med planlægningen i god tid.

Udover planlægningen skal man også finde ud af, hvordan selve generationsskiftet skal finansieres, da det har stor betydning for generationsskiftet. Der er i ligningsloven taget højde for, at der typisk er problemer med finansiering af immaterielle aktiver. Her gives der mulighed for, at køber kan

betale med løbende ydelser og på den måde lette generationsskiftet. En anden mulighed er at finansiere overdragelsen med et anfordringslån, som så kan nedbringes med afgiftsfrie gaver over tid.

I forbindelse med generationsskiftet er det også vigtigt at overveje, hvordan overdragerens levestandard skal være efter en overdragelse, og hvilket provenu fra salget, der skal opnås, for at kunne opretholde den ønskede levestandard.

For Peter har planlægningen af generationsskiftet været i gang i nogle år, hvor Peter og Mads har været indstillet på, at Mads skal overtage virksomheden. Da det er begge ønske, så har der ikke været nogen undersøgelse af eventuelle eksterne købere. Ligeledes har det heller ikke været aktuelt at se på mulighederne for, at virksomheden skulle ophøre med at eksistere.

Det er Peters plan, at han vil fortsætte i virksomheden, efter at Mads har overtaget den, og lige så længe, han kan holde til det og stadig har lysten. Derfor forventer han heller ikke det helt store provenu i forbindelse med overdragelsen. Det vigtigste for ham er, at generationsskiftet ikke må gå ud over virksomheden. Da han samtidigt kun har et barn, er han indstillet på at ville give Mads en fordelagtig overdragelsesaftale.

3 Værdiansættelse af den personlige virksomhed

Overdragelse af aktiver og passiver skal som udgangspunkt foregå på markedsmæssige vilkår. Er der tale om uafhængige parter, vil det som regel ske automatisk, da de har forskelligt rettede interesser.

Er der derimod er tale om interesseforbundne parter, kan der være en sammenfaldende interesse i, at overdragelsen sker således, at den udløser mindst mulig skat. For at hjælpe med værdiansættelsen i sådanne tilfælde, har SKAT udarbejdet nogle cirkulærer, som vejleder om, hvordan værdiansættelsen af aktiver og passiver skal ske.

Er der tale om en overdragelse med gaveafgiftsberegning, er det Cirkulære om værdiansættelse af aktiver og passiver i dødsboer m.m. og ved gaveafgiftsberegning nr. 185 af 17. november 1982. De vejledende anvisninger er givet af skattedepartementet.

Ligningsrådet har i medfør af skattestyrelseslovens § 18, jf. § 13⁴, vedtaget følgende vejledende anvisning, når skal der beregnes goodwill mellem nærtstående parter: Cirkulære om vejledende anvisning om værdiansættelse af goodwill nr. 10 af 28. marts 2000.

Er der tale om en skattefri virksomhedsomdannelse, er det Cirkulære om lov om skattefri virksomhedsordning nr. 207 af 23. december 1999, der skal anvendes.

I Peters tilfælde kan der blive tale om 2 mulige værdiansættelser af den personlige virksomhed i forbindelse med overdragelse:

- Værdiansættelse ved overdragelse af en del af den personlige virksomhed
- Værdiansættelse ved omdannelse af den personlige virksomhed til selskab

3.1 Værdiansættelse ved overdragelse af en del af den personlige virksomhed

Overdragelsen sker til en gaveberettiget person, hvorfor det er Cirkulære nr. 185 af 17. november 1982, der finder anvendelse.

⁴ Skattestyrelsesloven er ophævet, men en række af bestemmelserne er overført til skatteforvaltningsloven.

Driftsmidler

Driftsmidler skal handles til deres værdi i handel og vandel, jf. pkt. 2 i Cirkulære nr. 185 af 17. november 1982. Det har været nævnt, at man som udgangspunkt kunne sige, at det var den skattemæssige værdi, da der jo ellers var tale om, at afskrivningsloven ikke giver et retvisende billede. Grunden til, at denne påstand ikke holder, er, at de skattemæssigt allerede afskrevne, små aktiver ikke indgår i driftsmiddelsaldoen, og den derfor typisk vil være for lille i forhold til den faktiske værdi.

I Peters tilfælde er driftsmidlerne blevet vurderet til væsentligt mere end den regnskabsmæssige værdi. Det skyldes, at han har en del småt værktøj, som tidligere er straksafskrevet. I det personlige regnskab er driftsmidlerne regnskabsmæssigt anført til 127.875 kr., mens det ved en vurdering af sagkyndig vurderingsmand er opgjort til 360.000 kr. i handel og vandel.

Leasede driftsmidler

Finansielle leasingaftaler er indarbejdet i det personlige regnskab, og forpligtelserne er passiveret. Leasede driftsmidler er optaget til regnskabsmæssig værdi.

Installationer

Installationer er værdiansat til handelsværdi. Handelsværdien er opgjort til anskaffelsessummen og bogført værdi, da installationen er anskaffet kort inden overdragelsen.

Debitorer

Debitorer værdiansættes til handelsværdi. Det vil typisk være til bogført værdi. Da der er en risiko for, at ikke alle debitorer betaler, kan det være, at køber vil have et kursnedslag i forhold til den risiko, som pådrages. Debitorerne er optaget til den bogførte værdi på 768.330 kr., da langt de fleste kunder er faste kunder, som Peter kender. Han har igennem årene kun haft ganske små tab på debitorer.

Goodwill

Ved opgørelse af goodwill mellem nærtstående parter, kan man anvende 3 forskellige metoder til at opgøre goodwillen, og hvis det stadig ikke er muligt, kan man anvende Cirkulære om vejledende anvisning om værdiansættelse af goodwill nr. 10 af 28. marts 2000.

De 3 metoder, man kan bruge til at værdiansætte virksomheden, er:

- Branche kutyme
- Købstilbud fra uafhængig 3. mand
- Vurdering af sagkyndig

Kan disse ikke anvendes, er der vejledningen om beregning af goodwill.

Det er en vejledende anvisning, og der skal korrigeres i beregningen, hvis der er forhold, som gør modellen mindre anvendelig. Cirkulæret giver selv eksempler på hvornår, det kan komme på tale at justere i den beregnede goodwill. Det er, hvis der er velbegrundede forventninger til fremtiden i form af allerede indgåede aftaler. Det kan også være begivenheder, der ligger efter sidste statusdag, eller hvis indehaver eller nøglemedarbejdere ikke fortsætter i virksomheden. Det kan altså ikke påregnes, at blot fordi man følger vejledningen, kan værdiansættelsen automatisk godkendes af skattemyndighederne⁵.

Beregningen tager udgangspunkt i de sidste 3 års regnskaber for virksomheden. Når der tages udgangspunkt i det regnskabsmæssige resultat før skat, korrigeres der for følgende poster:

- Medarbejdende ægtefælle
- Finansielle indtægter
- + Finansielle udgifter
- +/- Eventuelle ekstraordinære poster i henhold til årsregnskabsloven
- + Afskrivninger på tilkøbt goodwill

⁵ Michael Serup Generationsskifte Omstrukturering side 265

Når de 3 regnskabsår er korrigeret, skal de vægtes. Regnskabsår 2006 vægtes med 1, 2007 med 2 og regnskabsår 2008 med 3. Derefter divideres resultatet med 6, og på den måde fremkommer en vægtet gennemsnitsindtjening.

Derefter skal der eventuelt korrigeres for udviklingstendens. Alt efter, om resultatet har været positivt eller negativt i de 3 år, skal der beregnes et tillæg/fradrag for udviklingstendensen. Udviklingstendensen beregnes ved at tage forskellen mellem år 1 og 3 og dividere med 2.

50 % af det fremkomne tal efter korrektionen for udviklingstendensen regnes som driftsherreløn og fratrækkes resultatet i den personlige virksomhed. Driftsherrelønnen skal dog mindst andrage 250.000 kr. og max 1.000.000 kr.

Når der er korrigeret for driftsherreløn, skal der fratrækkes en forrentning af virksomhedens aktiver med undtagelse af driftsfremmende aktiver som obligationer og pantebreve. Forrentningen beregnes som kapitalafkastsatsen jf. VSL § 9 plus 3 %, hvilket i 2008 vil sige 8 %.

Til sidst skal der fastsættes en kapitaliseringsfaktor, som vurderes ud fra det forventede afkast og forventningen til goodwillens levetid.

Forrentningen fastsættes igen ud fra VSL § 9 plus 8 %, hvilket vil sige 13 %. Når goodwillens levetid er fastslået, anfører cirkulæret en kapitaliseringsfaktor, som ganges med den rest, der er til forrentning af goodwill.

Figur 3.1

Goodwill			
Goodwillen er opgjort i overensstemmelse med skattemyndighedernes vejledende regel, jf. TSS-cirk. 2000-10.			
	<u>2006</u>	<u>2007</u>	<u>2008</u>
Resultat før renter og ekstraor. post.	1.002.123	1.905.156	1.049.220
Faktor	1	2	3
Vægtet indkomst	1.002.123	3.810.312	<u>3.147.660</u>
Sum af vægtet indkomst			7.960.095
Gennemsnitlig vægtet indkomst			1.326.683
Udviklingstendens			<u>23.549</u>
Vægtet indkomst + udvikling			1.350.231
Driftsherreløn, 50 pct., max 1 mio. kr.	Min 250.000		<u>675.116</u>
Tilbage efter driftsherreløn			<u>675.116</u>
Forrentning af virksomhedens aktiver			
Aktiver eksklusive goodwill og likvider			1.584.270
Forrentning af aktiver: 8 pct.			-126.742
Rest til forrentning af goodwill			548.374
Goodwill faktor 2,78 (levetidsalder 8 år)			<u>1.524.479</u>
Goodwill nedrundet			<u>1.500.000</u>

Kilde: Egen tilvirkning

Peters goodwill bliver altså efter beregning jf. cirkulære 10 af 28. marts 2000 på 1.500.000 kr. Der er ikke nogen branche kutyme eller andre forhold, der taler for, at værdiansættelsen skulle tilsidesættes, hvorfor ovenstående goodwill beregning anvendes. Ved benyttelse af cirkulæret er det vigtigt, at man er opmærksom på, at den vurderede levetid for goodwill har meget stor betydning for goodwillens størrelse.

Samlet værdiansættelse

I nedenstående figur er værdien af den samlede værdi af virksomheden Tømremester Peter Bentzen opgjort aktiv for aktiv.

Figur 3.2

Værdiansættelse				
	Balance 31-12-2008 Personligt ejet virksomhed		Åbningsbalance Pr. 1. Januar 2009	
Aktiver	<u>Ifølge regnskab</u>		<u>Driftsøkonomisk</u>	
Goodwill	0		1.500.000	-
Installationer	93.765		93.765	
Leasingaktiver	646.800		646.800	
Driftmidler	127.875		360.000	
Debitorer	768.330		768.330	
Likvide midler	167.196		167.196	
Passiver				
Egenkapital		656.136		2.388.261
Leasinggæld		509.424		509.424
Kreditorer		516.294		516.294
Merværdiafgift		122.112		122.112
Balance	1.803.966	1.803.966	3.536.091	3.536.091

Kilde: Egen tilvirkning

Som det fremgår af figuren, er der en egenkapital i virksomheden på 2.388.261 kr. efter, at virksomheden er opgjort til handelspriser. Der, hvor der er afvigelser i forhold til de bogførte værdier, er ved goodwill og driftsmidler.

3.2 Værdiansættelse ved omdannelse af personlig virksomhed til selskab

Hvis der er tale om omdannelse til selskab, er der igen tale om interessesammenfald ved omdannelse af den personlige virksomhed til selskab. Det er jo den tidligere ejer, som bliver hovedaktionær i det nye selskab.

3.2.1 Skattepligtig omdannelse

Fastsættelse af værdierne skal ske til priser, der svarer til handel og vandel. Værdiansættelsen kan beregnes efter Cirkulære om værdiansættelse af aktiver og passiver i dødsboer m.m. og ved gaveafgiftsberegning nr. 185 af 17. november 1982. Det er godt nok udarbejdet til brug for

værdiansættelse ved dødsboer og ved gaveafgiftsberegning, men reglerne kan anvendes analogt ved handel mellem interesseforbundne parter.

3.2.2 Skattefri omdannelse

Er der tale om en skattefri virksomhedsomdannelse, så succederer selskabet i de skattemæssige værdier, der var i det personlige selskab. På den måde er der ikke den helt samme betydning her som i den skattepligtige. Alligevel har det en betydning i forhold til anparternes anskaffelsessum, når der beregnes nedslag for den skattepligtige del.

Aktiver og passiver værdiansættes til handelsværdier, som bruges til at opgøre selskabets åbningsbalance.

Virksomhedens skattemæssige værdi følger:

Figur 3.3

Opgørelse af den skattemæssige værdi af virksomhedens aktiver og passiver	
Goodwill	Handelsværdi – skattepligtig fortjeneste
Driftsmidler	Handelsværdi – skattepligtig fortjeneste jf. AL § 9 stk. 4 om 90%
Varelager	Handelsværdi – skattepligtig fortjeneste
Fast ejendom	Handelsværdi – skattepligtig fortjeneste jf. AL § 21 stk 6 om 90% I almindelighed vil seneste ejendomsvurdering kunne anvendes
Debitorer	Handelsværdi – skattepligtig fortjeneste
Igangværende arbejder	Handelsværdi – skattepligtig fortjeneste. I praksis bogført værdi
Gæld	Kontantværdi
Prioritetsgæld	Kursværdi

Kilde: Skattevejledning 2008 side 316/Cirkulære nr. 207 af. 23. december 1999

Grunden til, at de skattepligtige fortjenester fratrækkes, er, at de ikke skal indgå som en værdi i opgørelsen af anskaffelsessummen, da avancerne på den måde ellers ville blive skattefri.

I Peters tilfælde betyder det, at der ved beregningen af hans anparternes anskaffelsessum korrigeres for goodwill, installationer og driftsmidler med de skattepligtige avancer jf. bilag 2.

3.3 Andre værdiansættelsesmetoder

Ved salg til en uafhængig 3. mand, er der flere modeller til at fastsætte prisen på virksomheden på. Her er der ikke de samme problemer som ved salg mellem afhængige parter, da de uafhængige parter vil have modsatrettede interesser. Køberen vil prøve at købe så billigt som muligt, mens sælgeren vil prøve at sælge så dyrt som muligt. Nogle af de mest almindelige værdiansættelsesmetoder ved handler mellem uafhængige parter er følgende:

- Discounted cash flow
- Price Earning
- Substansbetragtningen

Discounted Cash flow

Discounted Cash flow er en model, hvor man går ind og ser på hvilket fremtidigt afkast, virksomheden kan generere. Det gør man ved, at der udarbejdes budgetter for en given periode over det frie cash flow. Dernæst fremskriver man det fremtidige afkast til at beregne en terminalværdi med. Budgetårene og terminalværdien skal så tilbagediskonteres med en kapitaliseringsfaktor til nutidsværdi, således at man, ved at fratække virksomhedens rentebærende gæld og tillægge rentebærende likvider, finder frem til virksomhedens egenkapital.

Fordelen ved denne model er, at den er den teoretisk korrekte model til værdiansættelse, men ulempen er, at der er stor usikkerhed knyttet til budgetterne og terminalværdien, ligesom det kan være vanskeligt at fastsætte en korrekt kapitaliseringsfaktor.

Price Earning

Price Earning står for pris i forhold til indtjening. Hvor høj en pris vil man betale for at få en given indtjening? Mener man f.eks., at en investering bør give et afkast på 10 %, er den pris, man skal betale for virksomheden, altså 100 kr. for hver 10 kr., som virksomheden tjener. Hvad en rigtig pris er, fastlægges oftest ved at se på, hvad tilsvarende virksomheder handles til, og generelt bør man bruge P/E sammen med andre modeller og ikke lade denne stå alene.

Substansbetragtningen

Når substansbetragtningen anvendes, gennemgås de enkelte aktiver og passivers bogførte værdier for at regulere dem til handelsværdier. Ligeledes skal der reguleres for en eventuel goodwill.

3.4 Bindende svar

Man kan få et bindende svar fra SKAT om en given disposition samt hvilke konsekvenser, det vil få i forhold til skatter og afgifter, jf. SFL § 21. Man kan vælge at spørge til fremtidige eller allerede gennemførte dispositioner. Der kan spørges til de virkninger, som det vil få for en selv, ens virksomhed eller som repræsentant. På den måde kan man, inden en transaktion gennemføres, sikre sig, at den ikke får u hensigtsmæssige konsekvenser. For et bindende svar skal der betales et gebyr på 300 kr. pr. disposition. Et bindende svar fra SKAT er gældende i 5 år fra svartidspunktet, medmindre andet er anført⁶. Hvis der efterfølgende sker lovændringer, som ville have ændret svaret, er svaret alligevel ikke bindende. Det er kun personer og virksomheder, der er adresseret på det bindende svar, som vinder ret på svaret.

En anden måde at få godkendt en værdiansættelse på, er ved en gaveanmeldelse. Hvis man i forbindelse med værdiansættelsen indgiver en gaveanmeldelse, skal SKAT fremsige indsigelser mod værdiansættelsen inden 3 måneder. Sker dette ikke, er det at betragte som en godkendelse af den samlede værdiansættelse. Værdiansættelsen af de enkelte aktiver kan altså godt ændres efterfølgende.

3.5 Sammenfatning af værdiansættelse

I Peters personlige virksomhed bliver goodwill beregnet til 1.500.000 kr. efter Cirkulære nr. 10 af 28. marts 2000. Driftsmidler bliver opgjort til 360.000 kr. i handelsværdi, hvilket skyldes, at der er en del håndværktøj, som tidligere er afskrevet som småanskaffelser. De øvrige aktiver og passiver måles til bogført værdi.

Er der usikkerhed om, hvorvidt værdiansættelsen kan godkendes af SKAT, er der mulighed for at få et bindende svar.

⁶ www.skat.dk

4 Succession i den personlige virksomhed

I forbindelse med overdragelse af virksomhed er der mulighed for at benytte reglerne om succession, hvis man opfylder nogle betingelser. Betingelserne for skattemæssig succession findes i KSL § 33 C.

4.1 Succession

KSL § 33 C giver mulighed for, at man for at lette overdragelse af en virksomhed kan udskyde skattebetalingen. Det sker ved, at køberen af virksomheden indtræder i sælgerens skattemæssige stilling. På den måde slipper køberen for at betale skat af de eventuelle avancer, der er ved overdragelsen. Fordelen ved at udskyde skatten er, at man på den måde får inflation til at formindske skatten ud fra forudsætningen af, at samme værdier er til stede den dag, realisationen sker.

Det, at beskatningen først sker den dag, virksomheden afhændes ved realisation, gør, at man likviditetsmæssigt opnår den fordel, at pengene til skatten bliver i virksomheden og arbejder.

Ulempen for køberen er, at man overtager de oprindelige skattemæssige værdier, der er i virksomheden, og ikke de priser, man har betalt for virksomheden. Der er så mulighed for at kompensere for dette i form af, at der kan gives en gave til den, der succederer, og man bliver på den måde kompenseret i forhold til det mindre afskrivningsgrundlag, som man overtager.

For at kunne succedere, skal der være tale om en kvalificeret virksomhed, som kan fungere som en selvstændig virksomhed. Det betyder omvendt, at man godt kan vælge at succedere i enkelte aktiver og holde andre aktiver uden for successionen. Ifølge Michael Serup⁷ er der ikke et særligt krav til virksomhedsbegrebet, men at det skal ske ud fra de almindelige skatteretlige principper om karakteren af aktiviteten, omgangen og hensigten med driften. Michael Serup henviser til, at praksis⁸ viser, at afgrænsningen af virksomheden beror på en konkret vurdering, og at den kan afgrænses helt forskelligt i successionsmæssig forstand, alt efter hvordan man vælger at definere en virksomhed⁹.

⁷ Michael Serup Generationsskifte – Omstrukturering side 309

⁸ TFS 2000.661 VLD

⁹ Michael Serup Generationsskifte – Omstrukturering side 312

Man kan kun succedere i gevinster.

I forhold til, at der opstår tab i forbindelse med overdragelsen af aktiverne, skal disse trækkes fra i overdragerens skattepligtige indkomst, jf. KSL § 33C stk. 3. Når der er tale om tab i forbindelse med overdragelsen af aktiver, træder man altså ikke ind i overdragerens skattemæssige stilling.

Har man uudnyttede underskud fra tidligere år, kan der ikke modregnes underskud fra før erhvervelsen, jf. KSL § 33 C stk. 4. Underskuddet kan altså ikke overdrages til erhververen, men forbliver hos overdrageren.

Såfremt virksomhedsordningen benyttes, kan man vælge, om der skal succederes i det opsparede overskud jf. KSL § 33 C stk. 5. Er der tale om overdragelse af en del af virksomheden, er det kun en tilsvarende del af virksomheden, der kan succederes i.

Man kan sælge virksomheden tilbage til den tidligere ejer med succession inden for 5 år efter en overdragelse. Det er dog en betingelse, at den tidligere ejer overdrog den med succession jf. KSL § 33 C stk 13¹⁰.

4.2 Successionsberettiget personkreds

Det er dog ikke alle, der kan benytte reglerne om succession. Ifølge KSL § 33 C stk. 1, kræves det, at man tilhører følgende personkreds:

- Børn
- Børnebørn
- Søskende
- Søskendes børn eller børnebørn

Tilhører man ikke den begrænsede personkreds, er der også mulighed for at overdrage virksomheden med succession jf. KSL § 33 C stk. 12, såfremt man er nær medarbejder i virksomheden. I forbindelse med Lov nr. 532 af 17. juni 2008 er stk. 12 ændret, gældende fra 1. januar 2009.

¹⁰ Dette er ændret med Lov nr. 532 af 17. juni 2008

For at være nær medarbejder kræver det, at man opfylder følgende betingelser:

- Medarbejder har inden for de sidste 5 år været beskæftiget sammenlagt i mindst 3 år i virksomheden som fuldtidsbeskæftiget.

I forhold til at anvende reglerne om succession, er der den forskel på de 2 persongrupper, at medarbejderen ikke er omfattet af BAL § 22 stk. 1. Det betyder, at medarbejderen ikke har muligheder for at modtage en afgiftsfri gave som kompensation for at overtage sælgerens skattemæssige stilling. Til gengæld er der som udgangspunkt tale om modsatrettede interesser ved fastsættelse af købsprisen, hvorfor der ikke stilles de samme krav som ved familieoverdragelse.

Da Mads tilhører den i KSL § 33 C stk. 1 nævnte personkreds, kan han benytte regler om succession. Mads tilhører også KSL § 33 C stk. 12 om nære medarbejdere, da han jo også opfylder disse betingelser. Her er det dog fastlagt, at Mads som søn skal benytte reglerne om familieoverdragelse, og derfor skal virksomheden prisfastsættes derefter.

4.3 Gaveafgift

I nedenstående skema fremgår de personer, som kan modtage afgiftsfri gaver jf. BAL § 22 stk. 1.

Figur 4.1

Gaveafgift for 2009		
Gavemodtager	Afgiftsfrie beløb	Afgift i %
Ægtefælle	Ubegrænset	0,00
Børn, Stedbørn og børnebørn	58.700	15,00
Ægtefæller til afdøde børn og stedbørn	58.700	15,00
Forældre	58.700	15,00
Svigerbørn	20.500	15,00
Samlevende	58.700	15,00
Stedforældre og bedsteforældre	58.700	36,25
Plejebørn med fælles bopæl i 5 år	58.700	15,00
Andre personer	Skattepligtigt	

Kilde: Revisormanualen

I forbindelse med, at der gives en gave, som udløser gaveafgift, er det muligt jf. BAL § 24 stk. 5, at giveren af gaven afgiftsfrit betaler gaveafgiften. Dette må altid tilrådes, da man på den måde ikke kommer til at betale afgift af afgiften. Peter har mulighed for at give en afgiftsfri gave til Mads, da han er omfattet af BAL § 22 stk. 1.

4.4 Passivpost

I forbindelse med succession indtræder køberen i sælgerens skattemæssige stilling. På den måde overtager køberen også en latent skattebyrde fra sælgeren. Dette set ud fra, at der som udgangspunkt ikke er tale om en skatteeliminering, men en skatteudskydelse, som vil realiseres ved et fremtidigt salg uden succession¹¹.

Det er der taget hensyn til i form af beregning af passivpost, jf. KSL § 33 D. Passivposten beregnes som en procentdel af den fortjeneste, som sælgeren ville have fået ved salg til 3. mand. Denne procentandel bruges som kompensation ved beregning af gaveafgift.

Der kan altid beregnes passivpost, men det udnyttes kun, såfremt der indgår et gaveelement i overdragelsen. Dette gælder uanset, om der er tale om afgiftsfrie gaver jf. BAL § 22, eller om der er tale om skattepligtige gaver efter SL § 4 litra C.

Passivposten indregnes med forskellige satser, alt efter hvilken type aktiv, der er tale om, jf. KSL § 33 D stk. 2. Satserne fremgår af BAL § 13a

Figur 4.2

Passivpost	
Aktiver	%
Ikke aktie indkomst	30,00
Aktieindkomst	22,00
Konto for opsparet overskud jf. VSL	
1987-1990	0,00
1991	9,00
1992-1998	12,00
1999-2000	13,50
2001-2004	15,00
2005-2006	16,50
2007-	18,75

Kilde: Egen tilvirkning

Problemet med passivposten er, at den passivpost, der beregnes, typisk er mindre end den reelle udskudte skat, der påhviler den nye ejer. Det er modsat en skattefri virksomhedsomdannelse, hvor

¹¹ Michael Serup Generationsskifte – Omstrukturering side 341

hele den udskudte skat påvirker værdien af selskabet. Det skal dog bemærkes, at SKM2008.876 LSR giver tilladelse til, at en vognmandsforretning, der overdrages med successionen, kan fastsætte handelsværdien under hensyntagende til skatteforpligtelsen, der overtages.

4.5 Overdragelse af en ideel andel af den personlige virksomhed

I forbindelse med overdragelse af den personlige virksomhed kan Peter vælge at overdrage en ideel andel i stedet for at overdrage hele virksomheden på en gang¹². Fordelen ved at benytte reglerne om at overdrage en ideel andel er, at man på den måde kan lette generationsskiftet, da det således ikke er hele overdragelsesbeløbet, der forfalder til betaling med det samme. Det sker ved, at der etableres et I/S, hvor man så løbende kan overdrage en større og større andel af virksomheden.

For køberen af den ideelle andel betyder det, at betalingen kan udskydes og betales i mindre andele alt efter, hvordan man aftaler, at den resterende del af virksomheden skal overdrages. Ligeledes giver overdragelsen af den ideelle andel mulighed for, at køberen frem til den endelige overdragelse kan opspare penge til at købe den resterende andel på et senere tidspunkt¹³.

Peter og Mads har bestemt, at hvis de eventuelt vil danne et I/S, så er det med 50 % ejerandel til hver.

For Peter har det den fordel, at der er mulighed for fortsat at bevare en løbende indtjening, da der stadig ejes en andel af virksomheden.

Peter vil kunne fortsætte med at anvende virksomhedsordningen, da etableringen af et interessentskab ikke anses som ophør¹⁴.

¹² Lov 532 af 17. juni 2008 præciseres det, at der kan succederes i en erhvervsvirksomhed, en af flere erhvervsvirksomheder eller en andel af en eller flere erhvervsvirksomheder. Tidligere skulle der være tale om en erhvervsvirksomhed eller en del heraf.

¹³ Lov 1343 af 19. december 2008 om indskud på etableringskonto og iværksætterkonto giver mulighed bedre muligheder for opsparing til køb eller etablering af selvstændig virksomhed. Iværksætterkontoen er især attraktiv i forhold til etableringskontoen, hvis man betaler topskat.

¹⁴ Michael Serup Generationsskifte – Omstrukturering side 218

4.5.1 Skattepligtig overdragelse

Det betyder, at en eventuel salgssum af en ideel andel tillægges årets overskud i virksomhedsordningen. Derved forøges den foreløbige virksomhedsskat med 25 % af den opnåede fortjeneste af den ideelle andel.

Men grundlæggende er der altså i dette tilfælde mulighed for at bevare en a conto beskatning af salgssummen i forbindelse med overdragelsen af en ideel andel.

Alternativet til denne model er, at Peter kan overføre det kontante vederlag fra indskudskontoen og overføre det til mellemregningskontoen og på den måde undgå hæverækkefølgen jf. VSL § 15a stk. 3. Såfremt indskudskontoen på den måde bliver negativ, skal der beregnes rentekorrektion, og der kan ikke foretages en skattefri virksomhedsomdannelse. Da Peters indskudskonto er 0, er det derfor ikke muligt med denne model, hvis der senere skal foretages en skattefri omdannelse, uden at der sker udligning af den negative indskudskonto. Det opsparede overskud i salgsåret begrænses til at omfatte den forholdsmæssige del, der vedrører den eksisterende virksomhed. På den måde betyder det, at den forholdsmæssige andel, der vedrører den solgte virksomhedsandel, anses som hævet i virksomhedsordningen og dermed følgende beskatning af det opsparede overskud.

Om den ene eller anden model skal vælges, afhænger af forholdet mellem kapitalafkastgrundlaget primo i forhold til vederlaget ved overdragelsen af den ideelle andel. Det er dette forhold, der bruges til at beregne den maksimale opsparing i virksomhedsordningen i salgsåret.

Såfremt Peter vælger at lade sig realisationsbeskatte, vil det udløse følgende skat på de enkelte aktiver:

Figur 4.3

Skattepligtige beløb for Peter ved realisation					
Aktiver	Skattemæssige Værdi	Handelspris	Avance	Skattepligtig avance	Skat til Betaling
Goodwill	0	750.000	750.000	750.000	467.250
Driftsmidler	28.125	180.000	151.875	136.688	85.156
Installationer	44.888	46.883	1.995	1.796	1.119
I alt					553.525

Kilde: Egen tilvirkning

Forudsætninger: De skattepligtige avancer opgøres ved at fratække de skattemæssige værdier fra handelsprisen med nedslag på 10 % for genvundne afskrivninger og skatten beregnes med 62,3 %

4.5.2 Overdragelse med succession

Alternativt kan man vælge at benytte reglerne om succession. Her er der mulighed for, at Mads indtræder i Peters skattemæssige stilling. Det vil således ikke udløse nogen skat af avancerne. På den måde er der heller ikke det samme krav om, at sælger skal have pengene med det samme til at betale realisationsskat med.

På den anden side vil Mads altså skulle betale en pris for aktiverne, mens afskrivningsgrundlaget bliver de nedskrevne værdier. For at vurdere, hvad der vil være den mest optimale løsning, skal der ses på beskatningen af de enkelte aktiver. AL § 9 stk. 4 siger, at fortjenesten ved salg af driftsmidler kun skal medregnes med 90 % af salgssummen, mens køberen får det fulde fradrag. Denne asymmetri taler altså for, at man skal lade sig realisationsbeskatte¹⁵.

Det, der taler imod at vælge denne løsning, er, at man ved at udskyde beskatningen ved succession, får inflation til at formindske skattebyrden i nutidskroner. For at finde svaret på, hvad der er bedst i det konkrete tilfælde, må man tage de skattebetalinger, der forfalder i året, og sammenholde med den tilbagediskonterede værdi af afskrivningerne.

Figur 4.4

Nettopris for Mads ved delsalg			
Aktiver	Købspris	Passivpost	Nutidsværdi af afskrivninger
Goodwill	750.000	225.000	386.241
Driftsmidler	180.000	54.000	79.393
Installationer	46.884	14.065	845
	976.884	293.065	466.479
	Købspris	Passivpost	Gaveafgift
Gave	527.209	293.065	35.122
Afgiftsfri gave			-8.805
I alt			26.317

Kilde: Egen tilvirkning

Forudsætninger: Passivposterne beregnes med 30 % af købspriserne. Gavens størrelse beregnes, således at den og gaveafgiften tilsammen udgør den skat, som Peter skulle have berigtiget ved realisation. Afskrivningerne tilbagediskonteres med 5 %

¹⁵ Skattekommissionens forslag til skattereform side 101 Det foreslås, at 10 % nedslaget afskaffes, således at beskatningen bliver 100 %. Resultatet af Aftale om forårspakke 2.0 blev, at reglen afskaffes.

Som det fremgår af beregningen, kan overdragelsen med fordel ske ved succession. Mads går således glip af 466.479 kr. i form af nutidsværdi af de afskrivninger, som han ikke får ret til. Desuden udløser det en gaveafgift på 26.317 kr., men den betaler Peter, da dette kan gøres uden, at det udløser yderligere afgift af afgiften. Udover at Peter betaler afgiften, giver han også selve gaven på 527.209 kr. Alternativt kan man overdrage en andel på anfordring, således af gaverne kan gives over tid. Derved kan gaveafgiften spares.

Tilsammen svarer det til den skat på 553.525 kr., som Peter skulle have afregnet, hvis han havde overdraget ved realisation. For Mads betyder det, at han får en gave på 527.209 kr., mens han kun går glip af en nutidsværdi af afskrivninger på 466.479 kr. Det kan altså godt betale sig for Mads at succedere frem for at realisere.

I relation til det opsparede overskud, er der mulighed for at succedere i det opsparede overskud jf. KSL § 33 C stk. 5. Er det en overdragelse, der kun omfatter en del af virksomheden, er det kun den del af virksomheden, som det opsparede overskud kan henføres til, der kan succederes i. Peter og Mads har aftalt, at der ikke skal succederes i det opsparede overskud, da Peters virksomhed jo ikke ophører og derfor kan opretholde den foreløbige skat indtil omdannelsen.

4.6 Overdragelse af den personlige virksomhed

Hvis Peter vælger at overdrage hele den personlige virksomhed med realisation, så vil det udløse følgende skattebetaling:

Figur 4.5

Skattepligtige beløb ved realisation					
Aktiver	Skattemæssige Værdi	Handelspris	Avance	Skattepligtig avance	Skat til Betaling
Goodwill	0	1.500.000	1.500.000	1.500.000	934.500
Driftsmidler	56.250	360.000	303.750	273.375	170.313
Installationer	89.775	93.765	3.990	3.591	2.237
I alt					1.107.050

Kilde: Egen tilvirkning

Forudsætninger: De skattepligtige avancer opgøres ved at fratække de skattemæssige værdier fra handelsprisen med nedslag på 10 % for genvundne afskrivninger, og skatten beregnes med 62,3 %

Alternativt kan den personlige virksomhed også overdrages med fuldstændig succession. Hvis Peter og Mads i stedet vælger den løsning, kommer det til at se sådan ud:

Figur 4.6

Nettopris for Mads			
Aktiver	Købspris	Passivpost	Nutidsværdi af afskrivninger
Goodwill	1.500.000	450.000	772.482
Driftsmidler	360.000	108.000	152.245
Installationer	93.768	28.130	1.693
	1.953.768	586.130	926.420
	Købspris	Passivpost	Gaveafgift
Gave	1.046.760	586.130	69.094
Afgiftsfri gave			-8.805
I alt			60.289

Kilde: Egen tilvirkning

Forudsætninger: Passivposterne beregnes med 30 % af købspriserne. Gavens størrelse beregnes, således at den og gaveafgiften tilsammen udgør den skat, som Peter skulle have berigtiget ved realisation. Afskrivningerne tilbagediskonteres med 5 %

Mads går her glip af afskrivninger på 926.420 kr., men til gengæld får han en gave på kr. 1.046.760, så det kan altså godt betale sig for Mads at overtage virksomheden med succession. For Peter betyder det ingen forskel i forhold til realisationen, da han giver en gave og betaler gaveafgift svarende til den skat, han ville have skullet betale ved realisation.

4.7 Sammenfatning af succession i den personlige virksomhed

For at succedere er det et krav, at man er i den successionsberettigede kreds, jf. KSL § 33 C. For at vurdere, om det kan betale sig at succedere, skal det vurderes, hvad man får, samt hvad man mister ved at succedere. Når man succederer, overtager man den tidligere ejers afskrivningsgrundlag, men betaler som regel en højere pris for aktivet.

Da Mads har mulighed for at anvende reglerne om succession, er det blevet sammenholdt, hvad Mads går glip af i form af afskrivninger, og hvad han får i kraft af en eventuel gave. Der viser beregningerne, at Mads får en gave på 527.209 kr., mens Peter får det samme ud af det, som han ville have gjort ved et skattepligtigt salg. Derfor er det blevet besluttet, at såfremt Peter og Mads ender med at overdrage en ideel andel inden omdannelsen, skal det ske ved succession.

På samme måde kan det bedst betale sig at overdrage hele virksomheden med succession, hvorfor det også ved helsalg er successionsmuligheden, der skal arbejdes videre med.

5 Overvejelser inden omdannelse til selskab

Når det skal overvejes, om det er en god ide at omdanne den personlige virksomhed til et selskab, er der en række ting, der bør afvejes.

Det første er at finde ud af, hvorfor virksomheden skal omdannes. Er det fordi, ejeren er ved at ville trække sig tilbage og dermed gøre klar til et generationsskifte, eller vil indehaveren have de fordele, som selskabet giver i forhold til den personlige virksomhed?

I Peters tilfælde er det begge dele, der spiller ind i overvejelserne. Han vil gerne have den sikkerhed, der ligger i selskabsformen, og samtidig er det også meningen, at Mads skal overtage virksomheden inden for en kort årrække.

5.1 Fordele ved selskabsform

I selskaber er hæftelsen begrænset til selskabets kapital. I den personlige virksomhed hæfter man personligt; her er der således ingen begrænsning. Det skal dog bemærkes, at såfremt man som direktør og ejer af et selskab forsætligt eller groft uagtsomt påfører andre et tab, vil man alligevel kunne komme til at hæfte for tabene. Ligeledes må man vurdere hvilken reel hæftelsesbegrænsning, man vil kunne opnå, da finansieringsselskaberne ofte vil kræve, at ejeren selv kautionerer for selskabet.

Der er mulighed for i selskabsform at udvide selskabsstrukturen med holdingselskaber, således at der er mulighed for at udlodde skattefri udbytter til moderselskabet. Kravet for at kunne udlodde skattefrit til moderselskabet er ved udlodninger i 2009 jf. SEL § 13 stk. 1 nr. 2, at ejerandelen udgør 10 % af kapitalen i det udloddende selskab. På den måde kan man yderligere begrænse sin hæftelse til kun at omfatte indskudskapitalen. Moderselskabet hæfter ikke for datterselskabet, og det er i moderselskabet, at alle værdierne er. På den måde er der også mulighed for at have flere driftsområder, og således påvirker et dårligt område ikke de øvrige aktiviteter.

Det er normalt mindre kompliceret at optage medejere i aktieselskaber end i enkeltmandsvirksomheder.¹⁶

¹⁶ Jan Nygaard og Lars Wøldike Skattefri virksomhedsomdannelse side 11

Det skyldes, at optagelsen af nye medejere typisk vil foregå gennem en kapitaludvidelse, hvorfor de tidligere aktionærs skattemæssige stilling ikke berøres.

En anden fordel ved selskabsformen er den skattemæssige robusthed, de har i form af deres status som selvstændige skattemæssige enheder. Selskabet betaler en skat på 25 % af det skattemæssige overskud, og der er ikke nogen progression.

I selskabsform er der fuldstændig juridisk adskillelse af virksomheden og indehaver.

Selskaber kan jf. ABL § 9 sælges skattefrit efter 3 års ejertid. For personer er det uanset ejertid skattepligtigt. Det kan være en fordel i forbindelse med generationsskifte. Her kan man foretage en skattefri aktieombytning, og på den måde få etableret en holdingstruktur skattefrit. Dernæst er der mulighed for, som tidligere nævnt efter 3 års ejertid at sælge aktierne i driftsselskabet skattefrit.

Ser man på beskatningen i de 2 virksomhedstyper, er der ikke den store forskel på beskatningen, men marginalt sparer man arbejdsmarkedsbidraget ved aktieindkomst frem for almindelig lønindkomst, såfremt man betaler 59 %¹⁷ i skat. I eksemplet er der ikke indregnet kirkeskat.

Figur 5.1

Marginal beskatning			
Virksomhedsordning		Aktieindkomst	
Marginalindkomst	100.000	Marginalindkomst	100.000
AM	8.000	Selskabsskat 25 %	25.000
Rest	92.000	Rest	75.000
Indkomstskat 59 %	54.280	Skat af aktieindkomst 45 %	33.750
Til rest	37.720	Til rest	41.250
Effektiv skatteprocent	62,3	Effektiv skatteprocent	58,8

Kilde: Egen tilvirkning

Renser man den personlige indkomst for arbejdsmarkedsbidrag, er der kun en forskel på 0,2 procentpoint, forskellen er således arbejdsmarkedsbidraget. Dette er ikke så overraskende, da der fra politisk hold netop er en målsætning om, at beskatning for de 2 former for indkomst skal være ens¹⁸.

¹⁷ Skattekommissionen side 29 foreslår en marginalskat på 50 %. Resultatet af Aftale om forårspakke 2.0 side blev 51,5 %

¹⁸ Jan Nygaard og Lars Wøldike Skattefri Virksomhedsomdannelse side 12

Det kan man også se ved, at da selskabsskatten blev sat ned fra 28 % til 25 %, blev skatten på aktieindkomst samtidig hævet fra 43 % til 45 %, dog kun på aktieindkomst over 102.600. På den måde fastholdt man en ensartet beskatning¹⁹.

Opgørelsen af overgangssaldoen opgøres som forskellen mellem den indre værdi og anskaffelsessummen for aktierne.

Peter kommer dog ikke ind under denne ordning, da omdannelsen først finder sted pr. 1. januar 2009.

Alligevel er der en fordel på de mindre aktieudbytter, da man på den måde får udnyttet de forskellige skattesatser for udbytter.

Figur 5.2

Marginal beskat	
Aktieindkomst	
Marginalindkomst	100.000
Selskabsskat 25 %	25.000
Rest	75.000
Skat af aktieindkomst < 48.300	13.524
Skat af aktieindkomst > 48.300	11.481
Til rest	49.995
Effektiv skatteprocent	50,0

Kilde: Egen tilvirkning

Ser man her på beskatningen, er det klart, at man på de første 100.000 kr. i aktieindkomst sparer en del. Her har man 49.995 kr. til udbetaling, mens man ved en personlig indkomst med beregning af topskat kun har 37.720 kr. tilbage, når skatten er betalt. Det svarer til en besparelse på 12.275 kr.

5.2 Ulemper ved selskabsform

Regnskabet offentliggøres gennem Erhvervs – og Selskabsstyrelsen. Det kan være en ulempe, at eventuelle konkurrenter kan se ens regnskaber. Ligeledes har andre med interesse i virksomheden mulighed for at se de tilgængelige regnskabsoplysninger. Der er også mulighed for at se

¹⁹ Der er indført en overgangsordning, således opsparede overskud fra tidligere år, som jo er beskattet med 28 %, stadig beskattes med 43 %. Det er et krav, at overgangssaldoen er på mindst kr. 100.000 kr. ved udgangen af 2006. Skattekommissionens forslag til skattereform side 49 foreslås 25 % og 40 % beskatning af aktieindkomst, således at symmetrien fastholdes. Resultatet af Aftale om forårspakken 2.0 side 24 blev en beskatning på 27 % og 42 %

stiftelsesdokumenter og vedtægter for selskabet, da disse ligeledes er tilgængelige via Erhvervs- og Selskabsstyrelsen.

Der er krav om revision af årsrapporten. Dette er dog ikke et krav for virksomheder, der er omfattet af klasse B jf. ÅRL § 135 stk. 1, hvis de opfylder kravene om ikke at overskride 2 af følgende 3 punkter i 2 på hinanden følgende år.

1. En balancesum på 1,5 mio. kr.
2. En nettoomsætning på 3 mio. kr.
3. Et gennemsnitligt antal heltidsbeskæftigede i løbet af regnskabsåret på 12.

Denne undtagelse gælder ikke for holdingselskaber. Problemet med undtagelsen er endvidere, at banker og kreditinstitutter stadig kræver en revisionspåtegning på regnskaberne, så de på den måde bedre får sikret sig, at årsrapporten giver et retvisende billede.

Omvendt skal den personlige virksomhed også tit have foretaget et review af revisor, hvis långiverne skal være med. Dette er ”kun” en påtegning med moderat grad af sikkerhed, mens revisionspåtegningen er med høj grad af sikkerhed, så derfor er der stadig en besparelse for review frem for revision. Man kan på den anden side risikere, at långivers risikotillæg i forbindelse med finansieringen udhuler besparelsen. Det kan godt være tilfældet, at långiver vil have noget mere i rente, når der er større usikkerhed om det materiale, som der udlånes med baggrund i.

I et selskab er der krav om en selskabskapital på 500.000 kr. for et aktieselskab og 125.000 kr. for et anpartsselskab jf. § ASL § 1 stk. 3 og APSL § 1 stk. 3. Det er der ikke noget krav om i den personlige virksomhed. Disse penge er bundet i virksomheden og kan ikke hæves til aktionæren privat igen²⁰.

I det hele taget kan ejeren af selskabet kun tage penge ud af selskabet via løn eller udbytte. I den personlige virksomhed kan den erhvervsdrivende tage penge ud af virksomhedsøkonomien via personlig indkomst. I selskabsform er der tale om et ulovligt aktionærlån jf. ASL § 115, hvis

²⁰ Forslag til ny selskabslov fjerner kravet om kapitalkrav i anpartsselskaber og indbetalingskravet men ikke kapitalkravet lempes for aktieselskabet. Ligeledes foreslås det tilladt med aktionærlån.

aktionæren bare hæver penge ud til privatforbrug. Der skal udarbejdes ansættelseskontrakter til indehaverne, da de i selskabet skal have løn som almindelige lønmodtagere.

Ved salg af driftsmidler og genvundne afskrivninger på bygninger ved ophør, medregnes jf. AL § 9 stk. 4 og AL § 21 stk. 6 kun 90 % af avancen for personer ved opgørelse af den skattepligtige indkomst. I selskabet medregnes 100 %²¹.

Er der underskud i den personlige virksomhed, skal der først ske modregning i evt. opsparet overskud med tillæg af virksomhedsskat jf. VSL § 13 stk. 1. Underskud, som ikke kan rummes i det opsparede overskud, fradrages i den positive kapitalindkomst. Hvis indehaveren er gift, fradrages underskuddet med et beløb svarende til ægtefællernes samlede positive kapitalindkomst. Dette uanset om den skattepligtige kapitalindkomst derved bliver negativ. Kan underskuddet stadig ikke indeholdes, fradrages det den personlige indkomst, uanset om denne bliver negativ, dog kun hvis indkomsten tilsammen med ægtefællens bliver 0 eller derover. Hvis underskuddet ikke samlet kan indeholdes i ægtefællernes indkomster, så fremføres underskuddet.

I selskabsform kan et underskud fremføres til senere indkomstår, hvor der således kan ske modregning. Det er altså en fordel i personlige virksomheder, at man straks kan modregne et eventuelt underskud i anden indkomst, mens man i selskabsform først kan, når der er et overskud at modregne i. Ligesom værdien af underskuddet er større i personligt regi, da modregningsværdi kan blive op til 59 %²², mens den i selskabsform kun kan blive 25 %.

En anden ulempe ved selskabsformen er ved en eventuel kaution. Kautitionerer indehaveren personligt for selskabet i forbindelse med den begrænsede hæftelse, vil der efter praksis næppe være fradragsret for tabet, som kautionisten får, hvis den kommer til udbetaling²³. Hvis dette var sket i den personlige virksomhed, havde der ikke været nogen kaution, da indehaveren i forvejen hæfter personligt. Dermed var det negativ personlig indkomst til modregning i anden eller fremtidig

²¹ Skattekommissionen side 101 foreslår reglen ophævet. Resultatet af Aftale om forårspakke 2.0 blev, at reglen afskaffes.

²² Skattekommissionen side 29 foreslår en marginalskat på 50 %. Resultatet af Aftale om forårspakke 2.0 side blev 51,5 %.

²³ Peter Krarup Kompendium Skatteret side 82

personlig indkomst. Udgangspunktet er tabt formue, og der vil ikke være fradrag, men det kan dog indrømmes selvstændigt erhvervsdrivende ud fra driftsomkostningsprincippet²⁴.

5.3 Sammenfatning af overvejelser inden omdannelse til selskab

Generelt set er der ikke den store forskel på at drive virksomheden personligt eller i selskabsform.

Men der er nogle fordele og ulemper ved begge former, og det er i høj grad op til en individuel vurdering, hvad der er det mest optimale.

Man kan dog sige, at selskabet har nogle muligheder for omstruktureringer, som man kun kan få i selskabsform. Dette kan være i forbindelse med udvidelse af virksomheden til nye markeder eller ved generationsskifte. Desuden kan man i selskabsform dele aktiviteterne op i forskellige selskaber.

I selskabsform kan man også marginalt spare arbejdsmarkedsbidraget ved at få aktieindkomst frem for personlig indkomst, som i visse tilfælde beskattes med topskat. Ligeledes er der en del at spare på udbytter, hvis de holder sig under de fastsatte beløbsgrænser, hvor beskatningen er lempeligere.

I Peters tilfælde er der ikke nogen tvivl om, at han ønsker at omdanne til selskab, da han er ved at udvide forretningsområdet, og entrepriserisikoen vil i nær fremtid blive ret høje. Han vil således gerne have den sikkerhed, der ligger i at begrænse hæftelsen til kapitalen i selskabet. Peter vil desuden gerne benytte muligheden for at udlodde udbytte frem for løn, da han på den måde kan spare lidt i skat. Peter er stemt for at oprette et anpartsselskab, da han på den måde binder mindst mulige likvide midler i selskabet.

²⁴ SKM.2003.115LSR En kørelærer havde siden starten af virksomheden været medlem af en kørelærerforening. Foreningen drev et køreteknisk anlæg, som kørelæreren anvendte i virksomheden. Som følge af foreningens økonomiske vanskeligheder optog medlemmerne i 1995 et banklån der anvendtes til en rekonstruktion. Køreskolelærerens tab på fordringens ansås som et tab ud fra driftsomkostningsprincip. Se også SKM2003.110LSR hvor fradrag nægtes i henhold til etableringsudgift.

6 Virksomhedsomdannelse

Vælges der en skattefri omdannelse, er der en række betingelser, der skal opfyldes, før man kan omdanne skattefrit. Kravene til skattefri virksomhedsomdannelse findes i Lov om skattefri virksomhedsomdannelse, § 2 stk. 1 nr. 1-7.

6.1 Krav til skattefri virksomhedsomdannelse

Fuld skattepligt

Ejeren af den personlige virksomhed skal, jf. VOL § 2 stk. 1 nr. 1, være fuldt skattepligtig til Danmark jf. KSL § 1, DBSL § 1 stk. 2 eller efter en dobbeltbeskatningsoverenskomst være hjemmehørende i Danmark. Har indehaveren domicil i et andet land, men er fuldt skattepligtig til Danmark, kan ejeren ikke benytte sig af reglerne i virksomhedsomdannelsesloven.

Alle aktiver og passiver

Alle aktiver overdrages til selskabet jf. VOL § 2 stk. 1 nr. 2. Ejeren kan selv bestemme, om en eventuel ejendom, der anvendes helt eller delvist i virksomheden, skal overdrages i forbindelse med omdannelsen. Vælger ejeren af virksomheden, at den skal indgå i omdannelsen, så er det hele ejendommen, der skal indgå. Ejeren har mulighed for at overføre aktiver og passiver, der har været ført uden for virksomhedsordningen, til virksomhedsordningen og omvendt. Dette vil så påvirke ultimo balancen forud for omdannelsesåret²⁵.

Er der i virksomhedsordningen hensat til senere faktisk hævning og indestående på mellemregningskontoen, kan ejeren selv vælge, om disse beløb skal indgå i omdannelsen. Grunden til dette er jo, at disse beløb ikke regnes som tilhørende virksomhedens økonomi, men derimod ejerens privatøkonomi.

Vælger ejeren at lade disse beløb indgå i omdannelsen, indgår de i selskabets egenkapital. Da det er midler, der allerede en gang er beskattet hos indehaveren, tillægges de anskaffelsessummen, således at de ikke bliver beskattet 2 gange. Skal beløbene ikke indgå i selskabet, så afsættes beløbene i

²⁵Jan Nygaard og Lars Wøldike Skattefri virksomhedsomdannelse side 26

balancen som en gæld for selskabet. Beløbet skal udbetales til ejeren inden omdannelsen, ellers anses det som et yderligere indskud.

I SKM 2006.384 HR viser, at alle relevante aktiver skal medtages, hvis en skattefri omdannelse skal kunne godkendes.

Her blev der givet afslag på at omdanne en tandlægevirksomhed skattefrit, fordi ejeren ikke opfyldte betingelserne i VOL § 2 stk. 1 nr. 2. Tandlægevirksomheden i interessentskabsform blev drevet i virksomhedsordningen og omfattede også en udlejningsejendom. Udlejningsejendommen og hovedparten af de likvide beholdninger blev ikke taget med i omdannelsen, og derfor kunne der ikke ske skattefri virksomhedsomdannelse. Dette med baggrund i, at det ikke kunne godtgøres, at de likvide midler ikke kunne henføres til tandlægevirksomheden.

Ved vurdering af hvilke aktiver og passiver, der vedrører virksomheden, tages der udgangspunkt i tidligere årsrapporter og indkomstopgørelser²⁶.

Hele vederlaget

Hele vederlaget for virksomheden skal ydes som aktier eller anparter, jf. VOL § 2 stk. 1 nr. 3. Der er minimumskrav om kapital i ApS med 125.000 kr. og A/S 500.000 kr., så hvis vederlaget overstiger disse grænser, er der evt. tale om en overkurs. Fordelen ved en overkurs er, at det ikke er bunden kapital og derfor kan udloddes.

Hvis omdannelsen sker til et skuffeselskab, skal aktiernes værdi forøges som følge af omdannelsen. Da vederlaget skal svare til den samlede kapital i selskabet jf. VOL § 2 stk. 1. 4, er det i forbindelse med den skattefri omdannelse ikke muligt at tilføre yderligere kapital til selskabet. Det kan ske efterfølgende efter de almindelige regler i selskabslovgivningen.

Negativ anskaffelsessum

Ifølge VOL § 2 stk. 1 nr. 5 kan man ikke foretage skattefri virksomhedsomdannelse, hvis aktiernes anskaffelsessum er negativ. Har man forud for omdannelsen anvendt virksomhedsskatteordningen,

²⁶ Søren Halling-Overgaard & Birgitte Sølvkær Olesen Generationsskifte side 105

så kan der godt omdannes på trods af en negativ anskaffelsessum. Til gengæld skal alle virksomheder omdannes, hvis man driver flere.

Bliver anskaffelsessummen først negativ ved fradrag af opsøret overskud, er betingelsen for omdannelse i VOL § 2 stk. 1 nr. 5 fortsat opfyldt, da det er afgørende, om opgørelsen er negativ efter § VOL 4 stk. 2 og 3.

Negativ indskudskonto

Er indskudskontoen negativ, så er det et krav, at den bliver udlignet, inden omdannelsen sker. Uanset reglerne i VOL § 2 stk. 1, nr. 5, kan lovens regler anvendes, hvis ejeren inden 1 måned fra meddelelsen om, at betingelserne ikke er opfyldt, har udlignet det negative beløb på indskudskontoen. Dette gælder kun i forbindelse med ligningsmæssige ændringer.

Der er en række muligheder for at udligne en negativ indskudskonto. Det kan f.eks. ske ved følgende metoder:

En mulighed er at indskyde en aktiepost og en privatboligværdi og på den måde udligne en negativ indskudskonto. Dette blev gjort med henvisning til, at det ikke er et krav, at indskudskontoen bliver udlignet med aktiver, der uden for omdannelsessituationen kunne indgå i virksomhedsordningen²⁷.

En anden mulighed er at indskyde en fuldt ud privat benyttet personbil til at udligne den negative indskudskonto.²⁸

Omdannelsestidspunkt

Omdannelsen kan ske senest 6 måneder efter omdannelsesdatoen jf. VOL § 2 stk. 1 nr. 6. Da den personlige virksomheds regnskabsår normalt følger kalenderåret, er omdannelsesdatoen 1. januar, og der kan således omdannes frem til 1. juli. Det vil altså sige, at der kun kan omdannes skattefrit i den nævnte periode og ikke i 2. halvår. Ejeren skal inden 1 måned efter omdannelsen indsende genpart til SKAT af de dokumenter, der kræves i henhold til selskabslovgivningen og opgørelse af aktiernes anskaffelsessum.

²⁷ SKM2005.98LSR

²⁸ Skatterådets afgørelse 9478 af 25/ 4 2006

Første regnskabsperiode ved overdragelse til et selskab jf. VOL § 1 stk. 2 løber fra omdannelsesdatoen, når perioden slutter 12 måneder efter omdannelsesdatoen, og den ikke overstiger 18 måneder jf. VOL § 3.

Når der omdannes med tilbagevirkende kraft, er der sandsynligvis i den mellemliggende periode sket nogle hævnings i virksomheden. I den personlige virksomhed beskattes den erhvervsdrivende af virksomhedens overskud som b-indkomst. Når virksomheden omdannes, er der tale om et ansættelsesforhold, og derved er ejeren ansat og får a-indkomst. Disse mellemværender med virksomheden skal være udlignet inden vedtagelsesdagen, ellers indgår de i selskabet. De kan så efterfølgende føres som løn i selskabet, hvis ikke der er en mellemregningskonto eller der har været hensat til senere hævning.

Åbningsbalancen

Åbningsbalancen skal indeholde enhver skat, som forventes at blive udløst ved en fremtidig udligning af forskelsværdien mellem bogført og skattemæssig værdi jf. VOL § 2 stk. 7.

Dette er gjort for at give et mere retvisende billede af selskabets aktiver, forpligtelser og egenkapital. Da omdannelsen sker med succession, kan der være betydelige udskudte skatter, og de udskudte skatter har samtidig den virkning, at de formindsker en evt. overkurs. På den måde får man bundet den udskudte skat, mens en overkurs kan udloddes til aktionæren.

Flere ejere

Er der flere ejere af en virksomhed, er der flere krav, som skal opfyldes, jf. VOL § 2 stk. 2 og 3. Det er et krav, at alle ejere af virksomheden omdanner til selskab efter reglerne i lov om skattefri virksomhedsomdannelse. De skal anvende samme regnskabsperiode, og de skal vederlægges i forhold til deres andele i den personligt ejede virksomhed.

Hvis de enkelte ejere i den personlige virksomhed ikke har foretaget lige store skattemæssige afskrivninger, så skal der udarbejdes en opgørelse over, hvordan den latente skat kan henføres til de enkelte ejere.

Her er det igen et krav, at såfremt virksomhedsordningen ikke har været anvendt, må anskaffessummen ikke blive negativ. Har den været anvendt, så er det før fradrag af opsparet overskud, der ikke må være negativ. Den må altså godt blive negativ, når opsparet overskud er fratrukket.

Peter og Mads opfylder alle kravene om skattefri virksomhedsomdannelse, hvorfor de har mulighed for at vælge mellem en skattefri eller en skattepligtig virksomhedsomdannelse.

6.2 Analyse af fordele og ulemper ved skattefri og skattepligtig virksomhedsomdannelse

Ved en omdannelse af den personlige virksomhed er der mulighed for at vælge mellem, om det skal være en skattepligtig eller skattefri virksomhedsomdannelse. Der er fordele og ulemper ved begge muligheder.

6.2.1 Fordele og ulemper ved skattepligtig omdannelse

Ved en skattepligtig omdannelse er der ikke de samme formalia som ved en skattefri omdannelse. Reglerne, der anvendes ved skattepligtigt salg, er almindelige regler, som anvendes ved et salg til 3. mand, hvor man ved en skattefri omdannelse anvender reglerne i VOL.

Der er ikke nogen begrænsninger for at omdanne den personlige virksomhed til selskab, når det sker skattepligtigt. Der kan dog være visse undtagelser for specielle personlige virksomheder, som kun må drives i personligt regi, men det gælder også for de skattefri omdannelser.

Ved omdannelse af en personlig virksomhed, vil der muligvis være en større egenkapital end de kapitalkrav, der er til selskaber i Danmark. Denne merværdi er et stiftertilgodehavende, som indehaveren kan hæve skattefrit. Dette er der ikke mulighed for ved en skattefri omdannelse. I det tilfælde er der tale om en overkurs, som kan udloddes, men hvor udbyttet er skattepligtigt.

Afskrivningsgrundlaget er de kontantværdier, som man har købt aktiverne til. Ved en skattefri omdannelse succederes der i den tidligere ejers skattemæssige værdier, så derfor er afskrivningsgrundlaget typisk mindre end den pris, som man har givet for aktiverne. I den skattefri omdannelse sker der altså ingen beskatning hos sælgeren.

Avancerne beskattes til gengæld hos indehaveren af den personlige virksomhed ved et skattepligtigt salg. Ved fastlæggelse af salgspriserne skal det ske til markedspris. Man kan altså ikke bare sætte nogen "fiktive" priser på aktiver og på den måde justere avancerne på aktiverne i forhold til beskatningen på de enkelte aktiver. Michael Serup skriver i Generationsskifte Omstrukturering side 244, at da der typisk er et sammenfald af interesser mellem køber og sælger, så har det en vis ligningsmæssig interesse og stiller derfor krav om dokumentationen af værdiansættelsen.

Ved en skattepligtig omdannelse er der kun mulighed for, at det sker med tilbagevirkende kraft, hvis det sker til et nystiftet selskab, hvor ejerne bliver hovedaktionærer jf. SEL § 4 stk. 4. Sker det til et bestående selskab, kan det ikke ske med tilbagevirkende kraft.

Såfremt Peters personlige virksomhed omdannes ved realisation, så vil det udløse følgende skattebetaling.

Figur 6.1

Skattepligtige beløb ved realisation					
Aktiver	Skattemæssige Værdi	Handelspris	Avance	Skattepligtig avance	Skat til betaling
Goodwill	0	1.500.000	1.500.000	1.500.000	934.500
Driftsmidler	56.250	360.000	303.750	273.375	170.313
Installationer	89.775	93.765	3.990	3.591	2.237
I alt					1.107.050

Kilde: Egen tilvirkning

Forudsætninger: De skattepligtige avancer opgøres ved at fratække de skattemæssige værdier fra handelsprisen med nedslag på 10 % for genvundne afskrivninger og skatten beregnes med 62,3 %

Ligeledes vil det opsparede overskud i virksomhedsordningen komme til beskatning.

Figur 6.2

Skattepligtig virksomhedsbeløb beløb ved realisation				
Aktiv	Uden skat	Med skat	Skat	Skat til betaling
Opsparet overskud	285.780	396.917	111.137	136.142

Kilde: Egen tilvirkning

Forudsætninger: Skatten til betaling af beregnes med 62,3 % med fradrag af den betalte a conto skat.

Samlet vil det ved realisation betyde, at der skal svares en skat på 1.243.192 kr..

6.2.2 Fordele og ulemper ved skattefri omdannelse

Ved en skattefri virksomhedsomdannelse succederes der i den tidligere ejers skattemæssige værdier, så der udløses ikke nogen skat ved omdannelsen. På den måde stiller det ikke de samme krav til likviditeten som en skattepligtig omdannelse, og pengene bliver i virksomheden.

Der er ligeledes mulighed for, at konto for opsparet overskud kan modregnes i aktiernes anskaffelsessum i stedet for at blive beskattet ved omdannelsen. Fordelen ved at få opsparet overskud modregnet i aktiernes anskaffelsessum er, at man på den måde i sidste ende får ændret beskatningen fra personlig indkomst til aktieindkomst. Man sparer således arbejdsmarkedsbidraget, og man udskyder beskatningen.

Til gengæld er der ikke mulighed for stiftertilgodehavende i en skattefriomdannelse. Eneste mulighed for udtræk er, at overkursen udloddes.

Sammenholder man et eventuelt salg af aktier efter omdannelsen med realisationsbeskatningen, så kan man se, om det kan betale sig at omdanne til selskab inden en eventuel realisationsbeskatning.

Figur 6.3

Salg af aktier	
Indre værdi	1.901.982
Anparternes anskaffelsessum	190.533
Netto påvirkning aktieindkomst ved salg	1.711.449
Skat 28 % < 48.300	13.524
Skat 43 % > 48.300 < 106.100	24.854
Skat 45 % > 106.100	722.407
Samlet aktieskat	760.785

Kilde: Egen tilvirkning

Hvis man sammenholder med de skattepligtige beløb ved realisation, så fremgår det, at det ved realisation ville have udløst en beskatning på 1.243.192 kr. Ved at vente med at realisere, kan Peter altså spare 482.407 kr. i skat. Den store besparelse fremkommer primært ved de mindre procenter, som aktieindkomsten beskattes med, samt at hele den udskudte skat er indregnet i omdannelsen.

6.3 Sammenfatning af virksomhedsomdannelse

Peter og Mads har begge mulighed for at benytte reglerne om skattefri virksomhedsomdannelse. De kan derfor omdanne deres I/S til selskab, hvis de vælger den model, og Peter kan selv omdanne sin personlige virksomhed, hvis det til sidst viser sig, at det er den bedste løsning.

Om der skal vælges at omdanne skattefrit i dette tilfælde, er der ikke tvivl om, da det giver en skattebesparelse på 482.407 kr. at vente med at realisere avancerne, til det er omdannet til selskab og dermed er aktieindkomst.

Mads og Peter er derfor enige om, at virksomheden skal omdannes skattefrit til et kapitalselskab. Om virksomheden skal omdannes til et I/S inden omdannelsen, venter de med at tage stilling til, indtil alle muligheder er belyst.

7 Succession i selskabsform

Ligesom ved den personlige virksomhed, kan anparterne afstås, enten ved realisation eller ved succession jf. ABL § 34. Før en eventuel succession skal værdien af anparterne, der succederes i, fastsættes. Forhen var det et krav, at der skulle ske overdragelse af mindst 15 % af stemmевærdien, men det er nu ændret til kun 1 % af kapitalen²⁹.

ABL § 35 giver mulighed for, at en nær medarbejder kan succedere i virksomheden, hvis medarbejderen har været ansat i 3 år inden for de seneste 5 år.

7.1 Værdiansættelse

Ved værdiansættelse af aktier sondres der i værdiansættelsen mellem, om de er børsnoterede eller unoterede. De noterede vil der typisk ikke være problemer med at værdiansætte, da kurserne reguleres løbende af markederne. Til gengæld er det sværere med de unoterede. Der er 2 metoder til at opgøre værdien af aktierne, alt efter om der er tale med en overdragelse inden for gavekredsen, eller der er tale om en almindelig overdragelse.

Overdragelse uden for gavekredsen

Ved overdragelse af aktier uden gave, skal Cirkulære nr. 9 af 2000 vejledende anvisning om værdifastsættelse af aktier og anparter anvendes. Værdien af unoterede aktier og anparter fastsættes til handelsværdien. Da handelsværdien typisk ikke kendes for unoterede aktier, så er der i cirkulære nr. 9 udarbejdet en hjælperegulering til fastsættelse af værdien.

Hjælpereglen angiver, at der skal tages udgangspunkt i værdierne af de enkelte aktiver, fratrukket de tilsvarende gældsposter i regnskabet. Der skal anvendes et substansprincip, hvorfor den opgjorte værdi skal tillægges en eventuel værdi af goodwill.

²⁹ Lov nr. 532 af 17. juni 2008

Selve opgørelsen af værdien tager udgangspunkt i den indre værdi i selskabet med korrektion for en række poster:

- Fast ejendom skal reguleres fra regnskabsmæssig værdi til den seneste offentlige vurdering.
- Associerede unoterede selskaber skal opgøres efter hjælpereglen og medtages til denne værdi, når handelsværdien er ukendt.
- Goodwill skal fastsættes jf. TS nr. 10 om værdiansættelse af goodwill nr. 10 af 2000.
- Udskudt skat skal medregnes under hensynstagen til ovennævnte ændringer.
- Egne aktier medtages ikke i beregningen af kursen.

Resultatet af hjælpereglen må kun fraviges, hvis det er relevant og væsentligt for at finde den rette værdi.

Da der er tale om en fortsættende virksomhed, vil det typisk være substansværdimetoden, der anvendes. Der kan ligeledes anvendes markedsbaserede og indkomstbaserede metoder til at opgøre værdien af de unoterede anparter³⁰.

Den markedsbaserede metode er en vurdering af de forventede fremtidige resultater i selskabet efter renter og skat. Denne indtjening tilbagediskonteres med en rente, der svarer til det, en eventuel investor ville kræve.

Den indkomstbaserede model tager udgangspunkt i likviditeten og er en diskonteret cash-flow model.

Overdragelse inden for gavekredsen

Er der tale om en overdragelse inden for gavekredsen, skal aktierne værdiansættes jf. Cirkulære 185 af 17. november 1982³¹. Cirkulæret siger, at de skal værdiansættes til handelspriser, men at de ofte vil være svære at fremskaffe, og at overdragelsen er sket under forhold, som gør, at det ikke kan tages som udtryk for den reelle handelspris. I så fald henviser cirkulæret i punkt 17 til, at en kurs, udregnet efter de af Skatterådet fastsatte retningslinjer for beregning af formueskattekursen ved værdiansættelsen, kan anvendes.

³⁰ Eksempelmanual 2006/7 side 207

³¹ Søren Halling-Overgaard & Birgitte Sølvkær Olesen Generationsskifte side 50

Beregningen ved anvendelse af de beregningsregler, som var kendt på afgiftstidspunktet, hvilket ved gaveoverdragelser vil sige beregningsreglerne for beregning af formueskattekursen pr. 1. januar i det kalenderår, hvori afgiftspligten indtræder, foretages ved hjælp af nogle kapitaliseringsfaktorer.

Skat har beregnet følgende kapitaliseringsfaktorer for unoterede aktier og anparter, gældende fra 1/1 2008:³²

Indtjeningsevne	8,5
Modificerende regel	4,5
Udbytte	75,0
Indre værdi	80 %

Hvordan selve opgørelsen af skattekursen skal foretages, afhænger af virksomhedens karakter.

Udgangspunktet er, at kursen skal beregnes som et gennemsnit af indtjeningsevnen, kapitaliseret med 8,5, udbytteprocenten med 75 og 80 % af den indre værdi. Her påpeger Michael Serup³³ muligheden for at påvirke disse faktorer ved at flytte rundt på virksomhedens aktiver, således at de ikke medregnes til virksomhedens skattemæssige indre værdi.

Er der tale om et hovedaktionærsselskab, skal der ikke tages hensyn til udbytteprocenten, da det er tilfældigt fastsat af hovedaktionæren og derfor ikke bør have indflydelse på kursen.

Hvis der ved beregningen af kursen for et almindeligt selskab eller et hovedaktionærsselskab fremkommer en kurs, der overstiger den fulde skattemæssige indre værdi, og der er beregnet en indtjeningsevne på mere end 10 %, skal modificeringsreglen anvendes til at beregne en ny kurs.

Når de faktorer anvendes, skal det ske i overensstemmelse med den udtalelse, der kom fra Told og Skattestyrelsen i TfS 1997, 599. På spørgsmålet til SKAT om, hvorvidt skattekursreglerne fortsat vil kunne finde anvendelse ved gave, svares der følgende:

³² SKM2007.926.SKAT

³³ TfS 2005, 51

”Ved værdiansættelse i forbindelse med overdragelse mellem interesseforbundne parter lægges skattekursen heller ikke længere alene til grund” og ”afskaffelse af skattekursen skal ikke ske ved lov, men foretages administrativt af skatteministeren ved ændring af værdiansættelsescirkulæret”.

Det vil altså sige, at værdiansættelse til skattekursen stadig i et vist omfang kan finde anvendelse. Reglerne for anvendelsen af skattekursen diskuteres af Michael Serup³⁴, hvor han skriver, at ”et selskab, der stiftes ved virksomhedsomdannelse, må i første regnskabsår udstyres med en skattekurs svarende til den skattemæssige værdi af de aktiver og passiver i åbningsbalancen, som i øvrigt skal medregnes ved opgørelsen af den skattemæssige indre værdi.”

I den nedenstående tabel er beregningen af skattekursen ved overdragelse af hele selskabet.

Figur 7.1

Beregning af skattekursen		Nominel	125.000
Aktiernes indre værdi			
Egenkapital pr. 31/12 2008			1.901.982
Egne aktier			0
Udskudt skat			486.279
Regulering af ejendomme til kontantvurdering			
	Bogført værdi	0	
	Kontantvurdering	<u>0</u>	0
Maskiner, inventer og biler			
	Bogført værdi	591.141	
	Skattemæssig værdi	<u>146.025</u>	-445.116
Goodwill			
	Bogført værdi	1.500.000	
	Skattemæssig værdi	<u>0</u>	-
			<u>1.500.000</u>
Reguleret egenkapital			<u>443.145</u>
Aktiernes indre værdi, kurs			355

Kilde: Egen tilvirkning

³⁴ TfS 2005, 77

Ved hjælp af skattekursen bliver kursværdien af selskabet 443.750 kr. Det skyldes, at der ikke bliver beregnet nogen skattemæssig goodwill i selskabet, hvorfor prisen bliver så meget mindre end den indre værdi ved omdannelsen.

7.2 Realisation ved anvendelse af indre værdi

Ved realisation skal der for personer beregnes en aktieavance jf. ABL § 12 uanset ejertiden.

Gevinster og tab medregnes til de perioder, som de er realiseret i. På den måde skal man først betale for en eventuel avance, når man får den realiseret. Avancerne beskattes med 3 forskellige satser jf. SKAT.dk³⁵:

Figur 7.2

Aktieskat	
Aktieindkomst 2009	
Under 48.300	28 %
48.300 – 106.100	43 %
> 106.100	45 %

Kilde: Egen tilvirkning

Ved en realisation for Peter vil det betyde følgende avancer ved salg til de opgjorte værdier ved omdannelsen:

Figur 7.3

Salg af aktier	
Indre værdi	1.901.982
Anparternes anskaffelsesum	190.533
Netto påvirkning aktieindkomst ved salg	1.711.449
Skat 28 % < 48.300	13.524
Skat 43 % > 48.300 < 106.100	24.854
Skat 45 % > 106.100	722.407
Samlet aktieskat	760.785

Kilde: Egen tilvirkning

³⁵ Skattekommissionen side 49 foreslår 28 % nedsættes til 25 % og 43 % nedsættes til 40 %. Resultatet af Forårspakken 2.0 side 24 blev 27 % og 42 %

Ved et delsalg, hvor Peter har omdannet til selskab, vil følgende avancer udløses:

Figur 7.4

Salg af aktier delsalg	
Indre værdi	950.991
Anparternes anskaffelsessum	95.267
Netto påvirkning aktieindkomst ved salg	855.725
Skat 28 % < 48.300	13.524
Skat 43 % > 48.300 < 106.100	24.854
Skat 45 % > 106.100	<u>337.331</u>
Samlet aktieskat	375.709

Kilde: Egen tilvirkning

Salg af aktier ved dannelse af I/S og skattefri virksomhedsomdannelse

Ved et delsalg - hvis Peter og Mads vælger muligheden for at danne et I/S inden omdannelsen - vil det udløse følgende aktieavance:

Figur 7.5

Anparternes anskaffelsessum Peter	
Kapitalkonto	
01.01.2009	238.157
Opsparet overskud	<u>-285.780</u>
	-
Anskaffelsessum	<u>-47.624</u>

Kilde: Egen tilvirkning

Figur 7.6

Anparternes anskaffelsessum Mads	
Kapitalkonto	
01.01.2009	238.157
Opsparet overskud	<u>0</u>
Anskaffelsessum	<u>238.157</u>

Kilde: Egen tilvirkning

Grunden til den ændrede anskaffelsessum er, at Mads ikke succederer i det opsparede overskud, hvor Peter modregner hele det opsparede overskud i sin anskaffelsessum

Det vil udløse følgende skat:

Figur 7.7

Salg af aktier delsalg	
Indre værdi	950.991
Anparternes anskaffelsessum	-47.624
Netto påvirkning aktieindkomst ved salg	998.615
Skat 28 % < 48.300	13.524
Skat 43 % > 48.300 < 106.100	24.854
Skat 45 % > 106.100	401.632
Samlet aktieskat	440.010

Kilde: Egen tilvirkning

Hvis Peter i stedet vælger at overdrage anparterne med succession og kompenserer med den udskudte skat, så vil den reelle anskaffelsessum blive følgende:

Figur 7.8

Reel købspris ved delkøb Mads Bentzen	
Udskudt skat	440.010
Købesum:	
Handelsværdi	950.991
Passivpost 22 % af avancen	219.695
Nedslag gave	418.682
	532.309

Kilde: Egen tilvirkning

I det tilfælde, hvor man vælger at realisere, får man en højere anskaffelsessum, men det ændrer ikke noget på de skattemæssige værdier i selskabet, da det kun er anparterne, der har skiftet ejer.

På den måde går man glip af de afskrivningsgrundlag, man egentligt har betalt for. Opgørelsen af værdien er jo sket til indre værdi med tillæg af goodwill. Men selskabets afskrivningsgrundlag for goodwill er stadig det oprindelige, selvom der er betalt for det. Erhververen får altså ikke det afskrivningsgrundlag, der er betalt for ved køb af aktier. Det bekræftes af advokat Michael Serup, der skriver, at der ikke er nogen afskrivningsret for nogen del af købesummen, hvorfor hele problemstillingen med nutidsværdien af de fremtidige afskrivninger her bortfalder³⁶.

Hvis der i stedet var valgt at købe aktiviteterne til et nyt selskab, havde afskrivningsgrundlaget været den fulde købesum, som havde været afskrivningsberettiget. Det må i dette tilfælde overvejes,

³⁶ Michael Serup Omstrukturering – Generationsskifte side 370

at man stifter et selskab, som så køber aktiviteterne, i stedet for at realisere aktierne direkte, hvis ikke der er taget højde for de manglende afskrivningsrettigheder i det oprindelige selskab.

For Peter og Mads er det ikke noget, der overvejes, da de er interesseret i at udskyde skatten mest muligt og derfor ikke er interesseret i at realisere aktieavancerne.

7.3 Succession ved afvendelse af indre værdi

I dette afsnit tages der udgangspunkt i overdragelsen til den indre værdi.

Skal der overdrages med succession efter ABL § 34, som er ændret med lov 532 af 17. juni 2008, kræves følgende betingelser opfyldt:

- Overdragelsen sker til børn, børnebørn, søskende, søskendes børn eller søskendes børnebørn. Stedbarns- og adaptivforhold sidestilles med naturligt slægtskabsforhold.
- Der skal være tale om hovedaktionæraktier
- Det må ikke være en pengetank
- Den enkelte overdragelse skal ske med mindst 1 % af stemmевærdien

Ved hovedaktionæraktier forstås, at man har ejet minimum 25 % af aktiekapitalen i 5 år eller mindst 50 % af stemmевærdien i selskabet jf. ABL § 4.

En pengetank forstås jf. ABL § 34 stk. 6 som en virksomhed, hvor mindst 75 % af selskabets indtægter i gennemsnit de seneste 3 år stammer fra udlejning af fast ejendom, besiddelse af kontanter eller værdipapirer. Ligeledes anses det som en pengetank, hvis handelsværdien af selskabets udlejningsejendomme, kontanter, værdipapirer eller lignende enten på overdragelsestidspunktet eller opgjort som gennemsnit af de seneste 3 regnskabsår udgør mindst 75 %.

Ligeledes er der også i selskabsform mulighed for, at en nær medarbejder overtager ved succession, jf. ABL § 35. Der gælder de samme krav i selskabsform, som gælder i den personlige virksomhed med hensyn til medarbejdersuccession. ABL § 35 A er blevet ændret med lov 532 af 17. juni 2008,

således at det er muligt at overdrage virksomheden til den tidligere ejer med succession, hvis den oprindelige overdragelse er sket med succession, og det sker inden for 5 år.

Når man i selskabsform indtræder i overdragerens skattemæssige stilling, betyder det, at erhververen overtager aktiernes anskaffelsesdato, anskaffelsessum og hensigten med anskaffelsen. Det betyder, at aktier, der oprindeligt var anskaffet som næringsaktier, også efter en overdragelse med succession er næringsaktier, uanset hvad den nye ejers hensigt er.

Mads er omfattet af personkredsen i ABL § 34 og kan således indtræde med skattemæssig succession.

Ved succession i selskabsform kan der beregnes en passivpost. Her er satsen 22 % for unoterede aktier og 12,5 % for børsnoterede aktier.

I det konkrete tilfælde bliver Mads' købspris følgende:

Figur 7.9

Reel købspris ved helkøb Mads	
Udskudt skat	760.785
Købesum:	
Handelsværdi	1.901.982
Passivpost 22 % af avancen	376.519
Nedslag gave	718.072
	1.183.910

Kilde: Egen tilvirkning

Forudsætninger: Passivposten beregnes af forskellen mellem anskaffelsessummen på 190.532 kr. og 1.901.982 kr. Herefter beregnes hvad Peter kan give i gave, således at den og gaveafgiften svarer til den udskudte skat.

Peter betaler gaveafgift på 42.712 kr., som er 15 % af gavebeløbet med fradrag af passivpost og det afgiftsfrie gavebeløb.

Figur 7.10

Reel købspris ved delkøb Mads	
Udskudt skat	375.709
Købesum:	
Handelsværdi	950.991
Passivpost 22 % af avancen	171.145
Nedslag gave	358.668
	592.323

Kilde: Egen tilvirkning

Forudsætninger: Passivposten beregnes af forskellen mellem anskaffelsessummen på 95.266 kr. og 950.991 kr. Herefter beregnes hvad Peter kan give i gave, således at den og gaveafgiften svarer til den udskudte skat.

Peter betaler gaveafgift på 17.041 kr., som igen er 15 % af gavebeløbet med fradrag af passivpost og det afgiftsfri gavebeløb.

7.4 Fordele og ulemper

Fordelen ved succession er, at der ikke udløses skat ved salget. Til gengæld betyder det også, at køberen overtager den oprindelige anskaffelsessum. På den måde overtages der en latent skattebyrde. Det kan der kompenseres for inden for den gaveafgiftsberettiget kreds ved, at der gives en gave som kompensation.

For Peter betyder det i begge tilfælde, med helsalg og delsalg, at han bliver stillet på samme måde som ved realisation, da han bruger den sparede skat til at give en gave til Mads og betale afgiften.

For Mads gør det ikke nogen forskel, da han får en gave, svarende til den latente skat, som han overtager fra Peter. Dog med fradrag for gaveafgiften. Fordelen for familien som helhed er, at pengene bliver i familiekredsen. Vælger man at realisationsbeskatte, forfalder der en skattebetaling på 760.785 kr. eller 375.709 kr., mens der ved succession kun forfalder en skattebetaling i form af gaveafgift på 42.712 kr. eller 17.041 kr..

I stedet for de ovenstående beregninger er det også muligt at anvende skattekursen, hvis der indgår en gave i overdragelsen.

7.5 Skattekursen

I stedet for, at Peter overdrager aktierne til indre værdi, er der som tidligere nævnt også mulighed for, at han overdrager dem til Mads til den beregnede skattekurs. Såfremt Peter vælger denne løsning, ser det således ud:

Figur 7.11

Salg af aktier	
Skattekurs	443.750
Anparternes anskaffelsessum	190.532
Netto påvirkning aktieindkomst ved salg	253.218
Skat 28 % < 48.300	13.524
Skat 43 % > 48.300 < 106.100	24.854
Skat 45 % > 106.100	66.203
Samlet aktieskat	104.581

På denne måde udløses der en aktieskat på 104.581 kr. ved realisation. Ved succession bliver den reelle købspris:

Figur 7.12

Salg af aktier	
Udskudt skat	104.581
Købesum:	
Handelsværdi	443.750
Passivpost 22 % af avancen	55.708
Nedslag gave	104.581
	<u>339.169</u>

Kilde: Egen tilvirkning

Forudsætninger: Passivposten beregnes af forskellen mellem anskaffelsessummen på 190.532 kr. og 443.750 kr. Herefter beregnes hvad Peter kan give i gave, således at den og gaveafgiften svarer til den udskudte skat.

7.6 Sammenfatning af overdragelse i selskabsform

Succession i selskabsform har den fordel, at man udskyder skattebetalingen til den dag, aktierne afhændes med realisation. For at kunne anvende reglerne om succession, kræver det, at man lever op til kravene i ABL §§ 34 eller 35.

Værdiansættelsen skal ske enten ved Cirkulære nr. 9 af 28. marts 2000, hvis det er uden for gavekredsen, eller ved Cirkulære 185 af 17. november 1982, hvis der sker overdragelse til gavekredsen.

Michael Serup skriver følgende om valget mellem de 2 cirkulære. ”I artiklen i TfS 2005, 51 påviste jeg, at hvis der sker aktieoverdragelse eksempelvis fra forældre til børn, så *skal* værdiansættelsen ske efter reglerne i cirkulære nr. 185 af 17/11 1982 (værdiansættelsescirkulæret), uanset hvad der måtte følge af TSS-cirkulære 2000-09 eller af friere betragtninger³⁷”

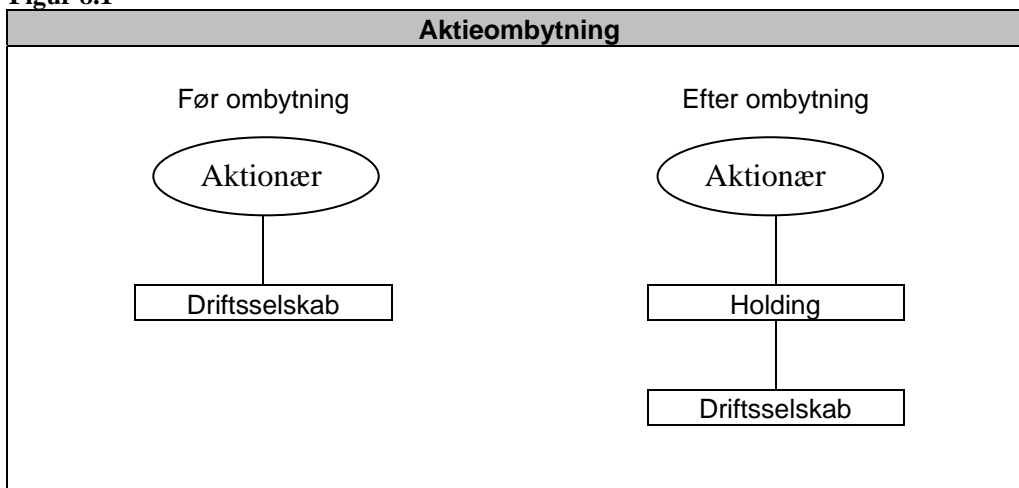
Hvis man anvender skattekursen, så kan aktierne overdrages med succession til en reel købspris på 339.169 kr. Til gengæld får Peter et meget lille provenu ud af overdragelsen. Men på den måde kan de overdrages uden at der skal berigtiges gaveafgift.

³⁷ TfS 2005,77

8 Aktieombytning

Ved en aktieombytning sker der det, at aktionæren bytter sine aktier i det oprindelige selskab mod at få aktierne i det selskab, der erhverver det eksisterende selskabs aktier. Hvis der vederlægges med andet end aktier, så udløser det aktieavance.

Figur 8.1



Kilde: Egen tilvirkning

På den måde indskydes der altså et selskab mellem aktionæren og det oprindelige selskab, og der skabes således holding-struktur. Ombytningen kan enten ske ved realisation eller ved succession jf. ABL §§ 36 og 36A.

8.1 Skattefri aktieombytning

ABL § 36 giver mulighed for at foretage en skattefri aktieombytning med henvisning til FSL § 11. Dette efter tilladelse fra SKAT. Der er to forskellige regelsæt for at kunne benytte reglerne om skattefri aktieombytning. Det kan enten ske ved stemmeflertalsombytning eller helejerskabsombytning. Som det ligger i ordene, er det et krav jf. ABL § 36 stk. 2, at stemmeflertallet opnås ved ombytningen, eller jf. ABL § 36 stk. 3, at hele den samlede selskabskapital i selskabet opnås.

Det er en betingelse for ombytningen uden tilladelse, at aktierne, som overdrageren modtager med tillæg af en eventuel udligningssum, svarer til handelsværdien af de ombyttede aktier, jf. ABL § 36 stk. 3.

En betingelse for ombytningen er, at den sker inden for en periode på højst 6 måneder fra den dag, hvor den første ombytning sker, jf. ABL § 36 stk. 4. Der er dog mulighed for at søge dispensation for denne regel.

Aktierne, som ombyttes, skal behandles som om de var erhvervet på ombytningstidspunktet for den oprindelige anskaffelsessum. Er den oprindelige anskaffelsessum højere end handelsværdien af aktierne på ombytningstidspunktet, ansættes anskaffelsessummen til handelsværdien.

I forbindelse med en ansøgning om skattefri ombytning, er der nogle subjektive betingelser, som skal være overholdt. Ombytningen må ikke ske som et forsøg på skatteunddragelse eller undgåelse. Det skal fremgå, at der er forretningsmæssige begrundelser for at ville foretage ombytningen. Jf. Ligningsvejledningen S.G18.5.2 kan det være omstrukturering eller rationalisering af aktiviteterne i selskabet. Ved vurdering af, om hovedformålet med en ansøgt disposition er skatteunddragelse, skal der foretages en samlet undersøgelse af den konkrete transaktion³⁸. SKAT lægger i vurderingen af den forretningsmæssige begrundelse vægt på, at det tager udgangspunkt i selskabets forhold og ikke i aktionærens personlige interesser. Hvis hovedformålet er forretningsmæssigt begrundet, så er det i orden, at der også er andre hovedformål.

En oplysning om, at de erhvervede aktier ved ombytningen i en periode på 3 år ikke vil blive afhændet, skaber en formodning om, at det ikke sker ud fra et formål om skatteunddragelse. En anden ting, som kan give tilladelse til en ombytning, er, hvis det kan være med til at lette et eventuelt generationsskifte. I fusionsskattelovens terminologi er generationsskifte en forretningsmæssig begrundelse, jf. TFS1996.899, men med baggrund i Leur-Bloem-sagen om, at en helhedsvurdering alligevel godt kan betyde, at generationsskiftet ikke tillægges afgørende betydning ved afgørelsen.

Hvis man får en tilladelse til ombytning, skal man i alle tilfælde anmelde, hvis der sker ændringer i de forhold, der lå til grund for tilladelsen, og på den baggrund kan SKAT trække tilladelsen tilbage, således af man bliver beskattet af de ombyttede aktier.

³⁸ Leur-Bloem sagen

Den skattefri ombytning kan ske uden tilladelse fra told- og skatteforvaltningen, jf. ABL § 36A stk. 1, når både det erhvervende selskab og det erhvervede selskab er omfattet af artikel 3 i direktiv 90/434/EØF, det vil sige selskaber inden for EU. Selskaber udenfor EU kan også blive omfattet, hvis de svarer til aktie- og anpartsselskaber jf. ABL § 36A.

Det er de samme generelle krav, der stilles til en ombytning efter ABL § 36 A, som gælder i ABL § 36.

Ifølge rådgivende skatterevisor Christen Amby er der kun 2 tilfælde, hvor § 36 A om ombytning uden tilladelse bør bruges³⁹. Det er, hvis man ikke får en tilladelse efter § 36, eller hvis det oprindelige driftsselskab ikke har nogen nævneværdig egenkapital, og der ikke er planer om at afhænde det. Det skyldes, at der ved en ombytning efter § 36A ikke kan udloddes opsparede reserver fra driftsselskabet, og et salg inden for 3 år efter ombytningen vil udløse stor avance og reelt dobbeltbeskatning.

Dobbeltbeskatningen opstår ved, at holdingselskabet ved salg inden 3 år vil blive beskattet af den værdistigning, som også lå før ombytningen. På den måde bliver både holdingselskabet og aktionæren beskattet af den avance, som ligger før ombytningen, i fald der sker salg inden 3 år.

8.2 Værdiansættelse

Ved stiftelse af holdingselskabet skal der jf. ASL § 6a stk. 1 udarbejdes en vurderingsberetning, som udarbejdes jf. Cirkulære nr. 9 af 2000 vejledende anvisning om værdifastsættelse af aktier og anparter.

Ved værdiansættelse af Tømrermester Peter ApS tages der udgangspunkt i handelsværdier, som er blevet fastsat i forbindelse med omdannelsen af den personlige virksomhed.

Det skyldes, at hjælpereglen kun skal anvendes, når handelsværdien ikke kendes. I dette tilfælde er handelspriserne netop opgjort i forbindelse med omdannelsen. Derfor bliver anskaffelsessummen for anparterne den indre værdi ved omdannelsen. Dette på trods af, at handelspriserne er opgjort pr.

³⁹ www.timepartner.dk/artikler/

1. januar 2009, mens ombytningen først sker på et senere tidspunkt i 2009, men det vurderes ikke, at handelspriserne har ændret sig i dette tidsrum.

Figur 8.2

Anparternes anskaffelsessum	
Kapitalkonto	
01.01.2009	125.000
Overkurs	<u>1.776.982</u>
Anskaffelsessum	<u>1.901.982</u>

Det betyder, at anskaffelsessummen for driftsselskabet er 1.901.982 kr., mens anskaffelsessummen for holdingselskabet er 269.589 kr..

Det betyder, at Mads kan købe driftsselskabet til 1.901.982 kr. efter 3 års ejertid af Peters holdingselskab, uden at det vil udløse nogen skattebetaling. Alternativt til dette, kan Peter udlodde overkursen til sit holdingselskab skattefrit og på den måde nedsætte Mads' købesum ved erhvervelsen af anparterne. På den måde kunne Mads købe anparterne til 125.000 kr. af Peters holdingselskab, og Peter havde så stadig sine værdier intakte.

8.3 Sammenfatning af aktieombytning

Aktieombytning kan ske som en skattepligtig eller en skattefri ombytning. Hvis det sker som en skattefri ombytning, er der mulighed for, at det kan ske med eller uden en tilladelse fra SKAT. Det kan anbefales at vælge at ansøge om tilladelse, da man ellers kan blive begrænset i sin udlodning og eventuelt blive dobbeltbeskattet.

Værdiansættelsen sker ved hjælp af hjælpereglen i Cirkulære nr. 9 af 2000 vejledende anvisning om værdifastsættelse af aktier og anparter. Det svarer i afhandlingen til de værdier, som blev opgjort i forbindelse med omdannelsen.

9 Spaltning

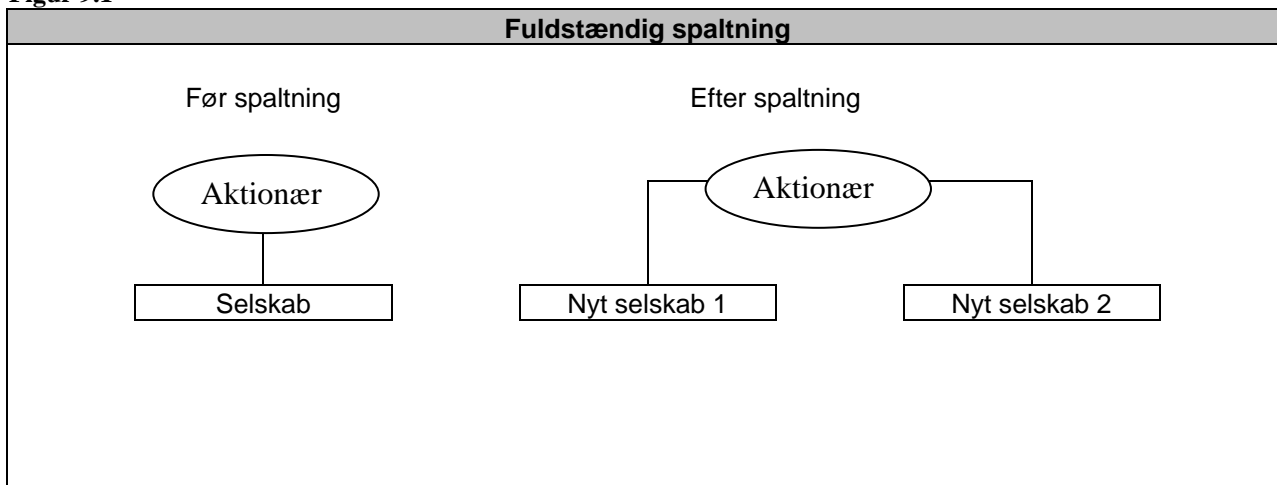
Spaltning betyder, at et selskabs aktivitet fordeles i 2 eller flere selskaber. Reglerne om spaltning fremgår af ApSL § 67a. Den skatteretlige definition af spaltning findes i FUSL § 15a.

Spaltningen kan enten være skattepligtig eller skattefri.

9.1 Fuldstændig eller delvis spaltning

Spaltningen kan ske både delvist som grenspaltning eller fuldstændigt som ophørsspaltning. Ved en fuldstændig spaltning ophører det eksisterende selskab med at eksistere, mens der oprettes 2 eller flere nye selskaber. Der kan altså ved en spaltning kun være et indskydende selskab

Figur 9.1

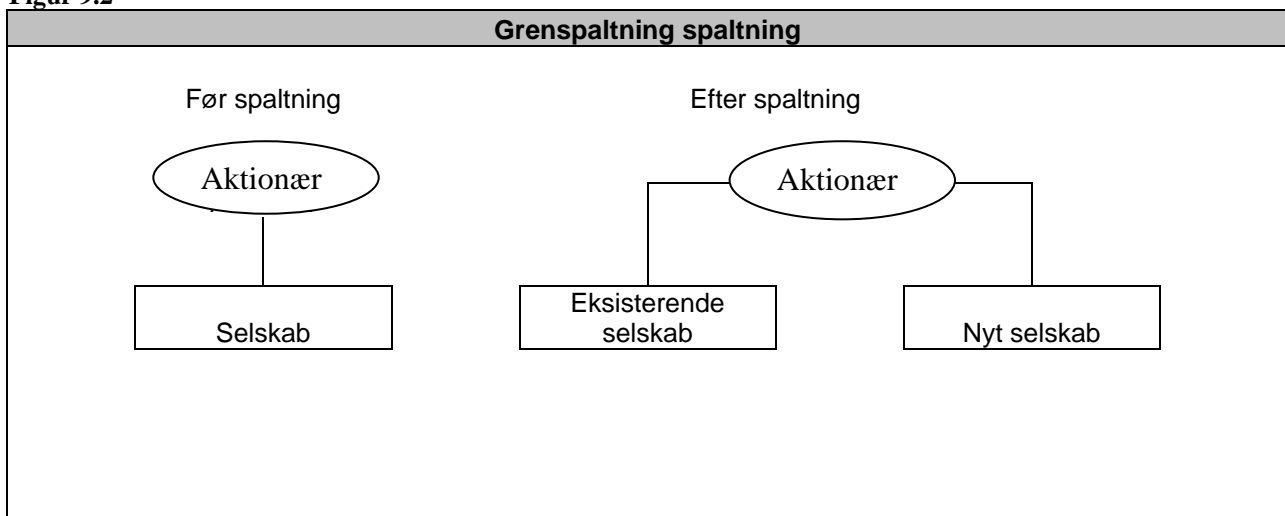


Kilde: Egen tilvirkning

I det ovenstående tilfælde bliver det eksisterende indskydende selskab delt i 2 nye selskaber. De oprindelige ejere eller ejeren modtager i stedet kapitalandele i de nye selskaber, som svarer til deres ejerandel i det tidligere selskab.

Den anden mulighed er en grenspaltning, hvor kun en del af det oprindelige selskab udskilles til det nye selskab. Den oprindelige ejer modtager kapitalandel i det nye selskab, svarende til de oprindelige ejerforhold.

Figur 9.2



Kilde: Egen tilvirkning

9.2 Skattefri eller skattepligtig spaltning

Vil man foretage en skattefri spaltning, er det et krav, at både det indskydende og modtagende selskab er omfattet af fusionsdirektoratet art. 2, jf. FUSL § 15a stk. 1

Det er en betingelse for gennemførelsen af en skattefri spaltning, at der opnås tilladelse til at anvende reglerne i fusionsskatteloven. Anmoder man ikke om tilladelse til at foretage en spaltning skattefrit, vil den automatisk blive betragtet som en skattepligtig spaltning.

Anmodningen bør indeholde følgende punkter⁴⁰:

- Beskrivelse af de deltagende selskaber
- Fordeling af aktiekapitalen i selskaberne
- Hvornår og hvordan aktionærene har anskaffet deres aktier
- Begrundelse for spaltning
- Vederlag for spaltning
- Fremtidige planer for ændring af ejerstruktur

⁴⁰ Britt Christensen og Louise Maria Nielsen Skattefri spaltning af selskaber side 39

Begrundelsen for spaltningen skal være forretningsmæssigt begrundet, og det er et generationsskifte som udgangspunkt⁴¹. Det kan dog udledes, at der stilles krav om, at det er forretningsmæssigt begrundet og ikke er skatteundgåelse for den udtrædende aktionær.

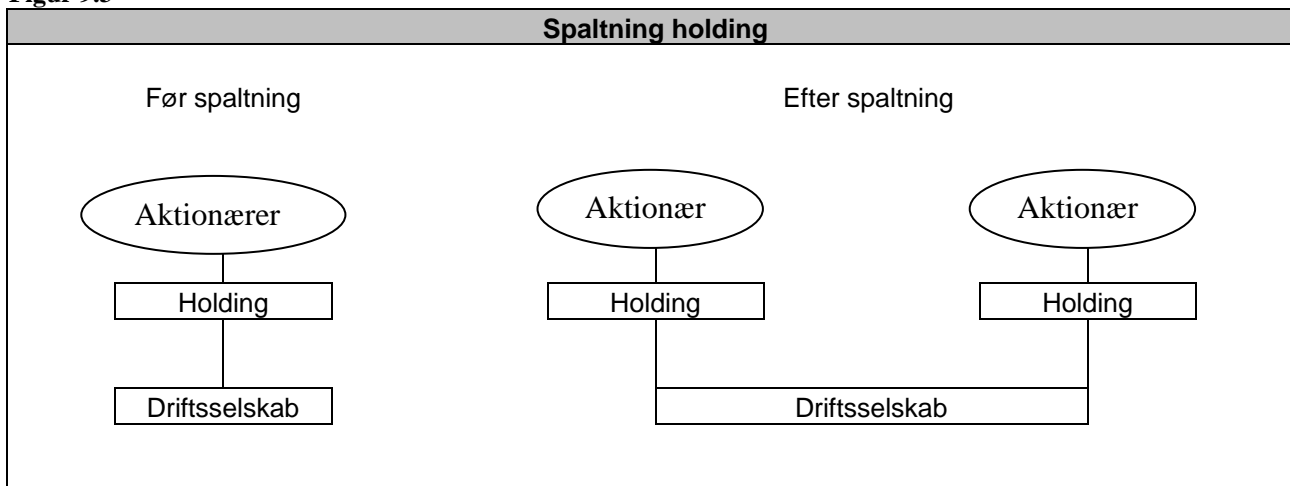
Ved en grenspaltning kræves en beskrivelse af, hvordan opdelingen er sket samt hvilke overvejelser, der er gjort i den forbindelse.

Vederlaget i en skattefri spaltning skal tillægges aktionærerne i det indskydende selskab. Vederlaget skal bestå af aktier eller anparter og eventuelt en kontant udbetaling. Der er ikke noget krav om størrelsen på kontantvederlaget, hvorfor det kan udgøre det fulde beløb. Det betyder således, at der udløses fuld beskatning, da det kontante vederlag beskattes.

9.3 Spaltning af aktieombyttet holdingselskab

Hvis der tidligere ved en aktiebytning er etableret en holding-struktur, hvor aktionærerne hver ejer 50 % i det nye holdingselskab, så er der mulighed for, at de uden tilladelse kan spalte deres holdingselskab, så de hver får et holdingselskab, der ejer 50 % af driftsselskabet.

Figur 9.3



Kilde: Egen tilvirkning

Det er dog et krav, jf. FUSL § 15 a stk. 1, at det indskydende selskabs deltagere i mere end 3 år har rådet over aktierne, før spaltningen sker. Det gælder på samme måde ved en omdannelse af et I/S

⁴¹ Søren Halling Overgaard & Birgitte Sølvkær Olesen Generationsskifte side 359

efter reglerne om skattefri virksomhedsomdannelse, da aktierne først anses som skattemæssigt erhvervet på stiftelsesdagen⁴².

Det betyder, at Peter og Mads ikke kan benytte reglerne om en kombinationsomstrukturering uden tilladelse, da de falder ind under ovenstående regler.

I stedet er der mulighed for at udarbejde en skattefri spaltning med tilladelse fra SKAT, hvilket som tidligere nævnt kræver, at der sendes en anmodning til SKAT.

Ved at benytte en skattefri spaltning, kan Peter og Mads have hver deres holdingselskab, hvor de kan få udloddet skattefrit udbytte op til deres holdingselskaber. Dette er muligt, hvis holdingselskabet mindst har ejet 10 % af driftsselskabets kapital i mindst et sammenhængende år.

Mads kan på den måde optjene kapital via driften i sit holdingselskab, som han løbende kan bruge til at købe anparter af Peters holdingselskab. Anparter bliver som udgangspunkt ikke mere værd, da den indre værdi hele tiden vil være uændret, idet der løbende udloddes udbytte.

Fordelen for Peter består i, at han via sit holdingselskab efter 3 år skattefrit kan sælge sine anparter til Mads, uden at det udløser nogen form for realisationsbeskatning i selskabet, idet anparter, ejet i mere end 3 år, stadig er skattefri for selskaber. Spaltningen af holdingselskabet kan på den måde bruges til at overføre den sidste halvdel af driftsselskabet til Mads.

Peter kan således have pengene i sit holdingselskab, uden at det udløser en skattebetaling. Den kommer først, når han udlodder fra selskabet eller eventuelt likviderer det.

9.4 Sammenfatning af spaltning

Der er mulighed for at spalte skattefrit eller skattepligtigt. Spaltningen kan ske enten som en fuldstændig spaltning eller ved en delvis spaltning.

⁴² www.timepartner.dk/artikler

Ved at benytte en spaltning af holdingselskabet, kan der etableres en holdingstruktur, hvor hver ejer har sit eget holdingselskab, som driftsselskabet så skattefrit kan udlodde til, hvis holdingselskabets ejerandel er mindst 10 % af driftsselskabet i mindst 1 et år. På den måde kan der skattefrit overføres udbytter til holding selskaberne. Derved kan Mads bruge sine udbytter til løbende at købe de resterende anpartar af Peter.

10 Konklusion

Efter at have gennemgået de muligheder, Peter og Mads har for at gennemføre deres generationsskifte, kan det vurderes, hvilken der er den mest optimale.

Før selve generationsskiftet skal gennemføres er det vigtigt, at man i god tid forinden overvejer, hvordan generationsskiftet skal foregå. Dette skyldes, at det tager tid at klargøre en virksomhed til det optimale generationsskifte. Man skal vurdere, om virksomheden kan overdrages, eller om den skal lukkes helt ned. Ligeledes er det vigtigt at overveje, hvordan de ledelsesmæssige forhold skal være under og efter et generationsskifte, og om den yngre generation med det samme skal overtage ledelsen, eller om det skal ske senere.

I Mads og Peters tilfælde er det bestemt, at sønnen Mads skal overtage ledelsen af virksomheden nu, enten helt eller delvist.

Værdiansættelsen af den personlige virksomhed foregår efter Cirkulære nr. 185 af 17. november 1982, når der er tale om overdragelse med gaveafgiftsberegning. Hvis der skal beregnes goodwill mellem nærtstående parter, skal det beregnes jf. Cirkulære nr. 10 af 28. marts 2000. Hvis værdiansættelsen sker i forbindelse med skattefri virksomhedsomdannelse, skal Cirkulære nr. 207 af 23. december 1999 anvendes.

Ved overdragelsen mellem Mads og Peter er det inden for personkredsen, så det er de ovennævnte cirkulærer, som anvendes i forbindelse med generationsskiftet.

Det er muligt at overdrage den personlige virksomhed med succession, hvis man opfylder betingelserne i KSL § 33 C. Hvis man gør det, har man mulighed for at overtage en virksomhed uden at det udløser nogen beskatning, men til gengæld overtager køberen så det afskrivningsgrundlag, som sælgeren havde. I forbindelse med overvejelserne om, hvorvidt man skal overdrage med succession eller med realisation, kan man regne på, hvad man sparer i skattebetaling, og hvad man går glip af i afskrivninger.

Da Mads som barn af Peter tilhører den i KSL § 33 C stk. 1 nævnte personkreds, så har han mulighed for at overtage virksomheden med succession. I forbindelse med overvejelserne er det

blevet beregnet, at det godt kan betale sig for Mads at overtage med succession, da Peter kompenserer ham med en gave, svarende til den sparede skat.

Ligeledes kan man succedere i selskabsform. Her findes kravene i ABL § 34. Når overdragelsen sker i selskabsform, skelnes der i værdiansættelsen mellem, om det er sket med eller uden en gave. Hvis der er tale om overdragelse med gave, så er det Cirkulære nr. 185 af 17. november 1982, der skal anvendes.

I forbindelse med, at den personlige virksomhed bliver omdannet til et selskab, er der en række fordele og ulemper ved selskabsformen. I selskabsform har man kun hæftelse med den indskudte kapital og en eventuel oparbejdet kapital i selskabet, mens man i den personlige virksomhed hæfter personligt. I praksis kan det være begrænset, hvad denne begrænsning i hæftelsen har af betydning, da man i mange tilfælde vil komme til at kautionere personligt for selskabets lån. Men i forhold til erstatningssager ved større entrepriser kan der være en fordel i at begrænse hæftelsen. En anden fordel ved selskabsformen kan være, at man kan spare lidt ved at få udbytte frem for løn.

Omvendt er der også ulemper i selskabsformen. Underskud kan først bruges, når der er et overskud at modregne det i, mens underskud i den personlige virksomhed kan modregnes i anden indkomst.

Peter har besluttet, at virksomheden skal omdannes, da han gerne vil begrænse sin hæftelse i forbindelse med større entrepriser, som han skal til at udføre.

Hvis man skal omdanne en virksomhed skattefrit, så skal man opfylde kravene i Lov om skattefri virksomhedsomdannelse § 2 stk. 1 nr. 1 -7. Der er krav om fuld skattepligt til Danmark for ejeren af virksomheden, der skal omdannes. Der er krav om, at alle aktiver skal indgå.

I generationsskiftet mellem Peter og Mads leves der op til kravene, og de kan derfor vælge, om omdannelsen skal ske skattepligtigt eller skattefrit. Her er det blevet sammenholdt, hvad det ville udløse af skat ved en skattepligtig omdannelse, og hvad det ville udløse af skat ved realisation efter en skattefri omdannelse. Her viste det sig at være billigst at vente med en eventuel realisation, til virksomheden var omdannet.

I selskabsform er der mulighed for at foretage omstruktureringer. Man kan foretage en aktieombytning, hvorved man får skabt en holdingstruktur. Dette kan ske ved en skattefri eller en skattepligtig ombytning, med og uden tilladelse. Ligeledes er der mulighed for at foretage en spaltning af selskabet. Det kan ske helt eller delvist samt skattefrit eller skattepligtigt.

Mulighederne for generationsskifte i Tømrermester Peter Bentzen er:

Mulighed 1

Den første mulighed er, at Peter omdanner sin personlige virksomhed til selskab og dernæst sælger anparterne til indre værdi. Ved et salg af alle anparterne til Mads, vil det udløse en aktieskat til Peter på 760.785 kr.. I stedet vælger han at give en gave, svarende til den skat, som han skulle have betalt ved realisation. Det betyder, at Peter får 1.901.982 kr. i salgspris for anparterne af Mads, som så får en gave med fradrag for gaveafgift, som Peter har betalt, således at hans reelle købspris bliver 1.188.374 kr. Samlet skat, der udløses ved denne model, er gaveafgiften på 47.177 kr.

Såfremt Mads på et senere tidspunkt vælger at realisere sine anparter, vil det med de nuværende værdier udløse en aktieskat på 760.785 kr., da han har overtaget Peters anskaffelsessum.

Salg af aktier	
Indre værdi	1.901.982
Anparternes anskaffelsessum	190.533
Netto påvirkning aktieindkomst ved salg	1.711.449
Skat 28 % < 48.300	13.524
Skat 43 % > 48.300 < 106.100	24.854
Skat 45 % > 106.100	722.407
Samlet aktieskat	760.785

Peter kan også vælge at sælge sine anparter til skattekursen. I så fald vil det udøse en aktieskat på 104.581 kr.

Salg af aktier	
Skattekurs	443.750
Anparternes anskaffelsessum	190.532
Netto påvirkning aktieindkomst ved salg	253.218
Skat 28 % < 48.300	13.524
Skat 43 % > 48.300 < 106.100	24.854
Skat 45 % > 106.100	66.203
Samlet aktieskat	104.581

Hvis man i stedet overtager aktierne med succession, vil den reelle handelspris blive 339.169 kr., da Mads får en gave svarende til den udskudte skat.

Salg af aktier	
Udskudt skat	104.581
Købesum:	
Handelsværdi	443.750
Passivpost 22 % af avancen	55.708
Nedslag gave	104.581
	<u>339.169</u>

Det vil til gengæld, hvis Mads på et tidspunkt realiserer sine anparter, udløse følgende skat:

Salg af aktier	
Indre værdi	1.901.982
Anparternes anskaffelsessum	443.750
Netto påvirkning aktieindkomst ved salg	1.458.232
Skat 28 % < 48.300	13.524
Skat 43 % > 48.300 < 106.100	24.854
Skat 45 % > 106.100	608.459
Samlet aktieskat	646.837

Mulighed 2

Den anden mulighed er, at Peter omdanner til selskab og dernæst foretager en aktieombytning, hvorefter Peters holdingselskab sælger anparterne i driftsselskabet til Mads. I dette tilfælde er der ikke mulighed for at give en gave i forbindelse med overdragelsen. Til gengæld får Mads den fulde anskaffelsessum på de 1.901.982 kr. Salget sker først efter 3 års ejertid, hvorfor salget ikke udløser skat i Peters holdingselskab.

Såfremt Peter på et senere tidspunkt vælger at likvidere holdingselskabet med uændrede værdier, vil det udløse en aktieskat på 760.785 kr. Alternativt kan Peter udlodde løbende og dermed nedbringe skatten.

I stedet for, at Mads overtager driftsselskabet til 1.901.982 kr., kan Peter udlodde de frie midler og på den måde slanke selskabet, så Mads kun skal betale 125.000 kr. I stedet har selskabet så en gældspost på 1.776.982 kr., som selskabet skal forrente.

Mulighed 3

Den tredje mulighed er, at Peter og Mads inden omdannelsen stifter et I/S, hvorefter det omdannes til selskab. Derefter kan Peter sælge sin resterende halvdel af anparterne til Mads.

Hvis Mads succederer i den personlige virksomhed, så går han godt nok glip af nutidsværdien af afskrivninger, men da han bliver kompenseret af Peter i form af en gave med fradrag for gaveafgift, så kan det godt betale sig for ham. Det vil sige, at Mads betaler 1.194.132 kr. for at indtræde i I/S med 50 % ejerandel. Til gengæld bliver han kompenseret med en gave på 527.209 kr. samt betalt gaveafgiften af Peter. Det giver en reel købspris på 666.923 kr. for Mads' andel.

Peter får et provenu på 640.606 kr., hvilket svarer til Mads' reelle købspris med fradrag for 26.317 kr.

Da Mads ikke succederer i det opsparede overskud, får Peter og Mads forskellige afskaffelsessummer på anparterne, men på den samlede anskaffelsessum er der ikke ændret:

Anparternes anskaffelsessum Peter	
Kapitalkonto	
01.01.2009	238.157
Opsparet overskud	<u>-285.780</u>
Anskaffelsessum	-47.624

Anparternes anskaffelsessum Mads	
Kapitalkonto	
01.01.2009	238.157
Opsparet overskud	<u>0</u>
Anskaffelsessum	238.157

Mads skal betale 50 % af den indre værdi, som svarer til 950.991 kr. Da overdragelsen foregår ved succession, så udløser salget ingen aktieskat, men til gengæld overtager Mads så den oprindelige anskaffelsessum, hvilket gør, at den samlede anskaffelsessum for Mads er 190.533 kr.

For Peter vil den ændrede anskaffelsessum betyde, at den skat, som han udskyder, ændrer sig til følgende:

Salg af aktier delsalg	
Indre værdi	950.991
Anparternes anskaffelsessum	-47.624
Netto påvirkning aktieindkomst ved salg	998.615
Skat 28 % < 48.300	13.524
Skat 43 % > 48.300 < 106.100	24.854
Skat 45 % > 106.100	401.632
Samlet aktieskat	440.010

Dermed ændres det beløb, som Mads skal kompenseres med.

Reel købspris ved delkøb Mads Bentzen	
Udskudt skat	440.010
Købesum:	
Handelsværdi	950.991
Passivpost 22 % af avancen	219.695
Nedslag gave	418.682
	532.309

Dermed bliver Mads' reelle købspris for den anden halvdel af virksomheden 532.309 kr. Samlet for hele virksomheden bliver købsprisen for Mads i alt 666.923 kr. + 532.309 kr. = 1.199.232 kr.

For Peter bliver provenuet for salget af den sidste halvdel af virksomheden 510.981 kr., da der betales 21.328 kr. til gaveafgift.

Samlet for Peter giver det et provenu for virksomheden på i alt 640.606 kr. + 510.981 kr. = 1.151.587 kr. Den samlede betalte gaveafgift er på i alt 47.645 kr., hvilket giver differencen mellem det beløb, Peter har fået, og det, som Mads har givet.

Såfremt Mads på et senere tidspunkt vælger at sælge anparterne til uændret værdi, vil det udløse en aktieskat på 760.785 kr.

Mulighed 4

Den fjerde mulighed er igen, at der stiftes et I/S, som omdannes til selskab. Derefter foretages en aktieombytning med efterfølgende spaltning. På den måde har Peter og Mads hver sit holdingselskab. Mads kan herefter købe den resterende andel af anparterne af Peters holdingselskab.

I første del af denne model vil det være identisk med opgørelsen fra model 3, hvor Peter og Mads får nogle nye anskaffelsessummer, som så bliver anskaffelsessummer for hver deres holdingselskab.

Ved overtagelsen af anparterne fra Peters holdingselskab til Mads' holdingselskab, udløses der ikke nogen skat med en ejertid over 3 år. Det betyder, at Peter får et provenu på 950.991 kr., og Mads får en anskaffelsessum på sine anparter på 950.991 kr.

For Peter betyder salget, at han oprindeligt i den personlige virksomhed fik et provenu på 640.606 kr. Dertil skal så lægges provenuet for den sidste andel af anparterne på 950.991 kr. med fradrag af aktieskat på 440.010 kr. ved en eventuel likvidering af selskabet. Samlet giver det et provenu til Peter på 1.151.587 kr.

For Mads betyder den samlede anskaffelsessum på anparterne følgende avance ved uændrede værdier. Driftsselskabet, som han har købt af Peter, udløser ingen avance, da købet vil være et aktiv, mens finansieringen står som en gæld, og de 2 poster vil opveje hinanden. Til gengæld vil en eventuel likvidering af Mads' holdingselskab betyde, at følgende aktieskat udløses:

Salg af anparter	
Indre værdi	950.991
Anparternes anskaffelsessum	238.157
Netto påvirkning aktieindkomst ved salg	712.834
Skat 28 % < 48.300	13.524
Skat 43 % > 48.300 < 106.100	24.854
Skat 45 % > 106.100	<u>273.030</u>
Samlet aktieskat	311.408

Som man kan se, er den samlede aktieskat, som Peter og Mads kommer til at betale, i alt 751.418 kr. Grunden til, at den ikke er 760.785 kr., som ved den foregående beregning, er, at både Peter og Mads får de første 48.300 kr. til den lave beskatning.

Mulighed 5

Den 5. mulighed er, at Mads overtager hele den personlige virksomhed med succession. Det vil betyde, at Peter fik et provenu på 1.281.213 kr., mens Mads' købspris ville andrage 1.341.501 kr. Forskellen på 60.288 kr. er gaveafgiften, som Peter betaler.

Efter at have gennemgået de forskellige muligheder for at foretage det optimale generationsskifte for Tømrermester Peter Bentzen, er det modellen med succession og skattekursen, der er blevet valgt. På den måde undgår Peter, at der forsvinder nogle penge ud af familiekredsen til skat eller gaveafgift. Omvendt får han kun et provenu på 339.129 kr., men da han på den måde sikrer sin søn Mads de mest fordelagtige muligheder for at drive virksomheden videre, så synes han, at denne model er optimal. For Mads er det en god og meget billig måde at erhverve virksomheden på.

11 Perspektivering

Som nævnt i indledningen er et vellykket generationsskifte i høj grad i samfundets interesse i forhold til arbejdspladser og skatteindtægter.

Herunder ses der på hvilke muligheder, der anses som mindre hensigtsmæssige, og hvilke forslag, der kan løse op for dem.

Skattekursen kan være en attraktiv måde at værdiansætte virksomheden på, da det kan ske til skattemæssig indre værdi⁴³. Omvendt virker det ikke tilsigtet, at man på den måde kan overdrage et selskab uden i princippet at indregne goodwill. Det er en lempelig beskatning af overdragelsen, man får, og hensigten med successionsadgangen var jo ikke at lempe beskatningen, men at lempe virksomhedernes forpligtelser.

Her ville det umiddelbart være mere naturligt, hvis kursen skulle opgøres til handelsværdierne i stedet for den skattemæssige indre værdi. I hvert fald er denne værdiansættelse noget i modstrid med den normale værdiansættelse mellem nærtstående parter, som normalt skal ske på markedsvilkår.

Et af problemerne med succession har været, at den latente skat, der overtages, kompenseres med en passivpost og ikke den udskudte skatteforpligtelse, som det f.eks. er tilfældet med skattefri virksomhedsomdannelse. Her kunne det være hensigtsmæssigt at lade den udskudte skatteforpligtelse indgå, som er valgt i dommen om vognmandsforretningen⁴⁴. Det ligger også fint i forlængelse af formålet med indførelse af succession.

I forbindelse med vedtagelsen af Lov nr. 532 af 17. juni 2008 blev kravene til den nære medarbejder lempet i forhold til successionsadgangen. Man kan diskutere, om kravene til succession skal lempes yderligere i form af yderligere slækkelse af kravene til ansættelsestid.

På den anden side er man nok også nødt til at have nogen begrænsninger til successionsadgangen, da man ellers kunne forestille sig, at de skattepligtige avancer ville blive udskudt i det uendelige.

⁴³ TfS 2005,77

⁴⁴ SKM2008.876.LSR

12 Lovforkortelser

AL	Afskrivningsloven
ABL	Aktiebeskatningsloven
ASL	Aktieselskabsloven
ApSL	Anpartsselskabsloven
BAL	Bo og afgiftsloven
DBSL	Dødsbøbeskatningsloven
FUSL	Fusionskatteloven
KSL	Kildeskatteloven
LL	Ligningsloven
PSL	Personskatteloven
VOL	Virksomhedsomdannelsesloven
VSL	Virksomhedsskatteloven
SEL	Selskabsskatteloven
SFL	Skatteforvaltningsloven
SL	Statsskatteloven
ÅRL	Årsregnskabsloven

13 Litteraturliste

Bøger:

Titel: Skattefri virksomhedsomdannelse

Forfattere: Jan Nygaard og Lars Wøldike

Forlag: Thomson

Udgivelsesår: 2003

Titel: Skattevejledning 2008 Eksempler og oversigter

Forfattere: Ole Aagensen, Erik Høegh, Jens Møller og Susanne Pedersen

Forlag: Magnus Informatik

Udgivelsesår: 2008

Titel: Generationsskifte - Omstrukturering

Forfattere: Michael Serup

Forlag: Gadjura

Udgivelsesår: 2004

Titel: RevisorManual 08.2

Forfattere: T. Helmo Madsen og Henning Mølgård

Forlag: Thomson

Udgivelsesår: 2007

Titel: EksempelManual 06/07

Forfattere: T. Helmo Madsen og Henning Mølgård

Forlag: Thomson

Udgivelsesår: 2006

Titel: Skatteretten 2

Forfattere: Jan Pedersen, Kurt Siggaard, Niels Winther-Sørensen

Forlag: Thomson

Udgivelsesår: 2005

Titel: Skatterådgivning – metode og teknik

Forfattere: Ulrik Gorm Møller

Forlag: Jurist og økonomiforbundetsforlag

Udgivelsesår: 1996

Titel: Den skinbarlige virkelighed

Forfattere: Ib Andersen

Forlag: Samfundslitteratur

Udgivelsesår: 2005

Titel: Skattefri spaltning af selskaber

Forfattere: Britt Christensen og Louise Maria Nielsen

Forlag: Thomson

Udgivelsesår: 2004

Titel: Generationsskifte

Forfattere: Søren Halling-Overgaard & Birgitte Sølvkær Olesen

Forlag: Jurist og Økonomiforbundets forlag

Udgivelsesår: 2007

Artikler:

Titel: Skattepligtig virksomhedsomdannelse – Særlige problemer

Forfattere: Bent Ramskov

Udgiver: Inspi 2002

Vejledninger:

Ligningsvejledning

Cirkulære:

Nr 9 af 28/3 2000, Cirkulære om værdiansættelse af aktier og anparter.

Nr. 10 af 28/3 – 2000, Cirkulære om vejledende anvisning om værdiansættelse af goodwill

Nr. 185 af 17/11- 1982, Cirkulære om værdiansættelse af aktiver og passiver i dødsboer m.m. og ved gaveafgiftsberegning

Nr. 207 af 23/12 – 1999, Cirkulære om lov om skattefri virksomhedsomdannelse

DVD:

Titel: Revisorbiblioteket

Forlag: Thomson

Udgivelsesår: 2007

Titel: Skat & Erhverv

Forlag: Magnus

Udgivelsesår: 2006

Kurser:

Skattenyt 2008

ved registreret revisor T. Helmo Madsen

TimeTax A/S

Andet:

Guide til gennemførelse af skattefri virksomhedsomdannelse, FRR

Skattekommissionens forslag til skattereform

Forårspakke 2.0

Hjemmesider:

www.skat.dk

www.timepartner.dk

www.magnusonline.dk

www.wikipedia.dk

14 Bilag

Bilag 1

Overdragelse ideel andel med succession				
Aktiver	Balance 31-12-2008		Åbningsbalance	
	Personligt ejet virksomhed		pr. 1. Januar 2009	
			for I/S	
	<u>Ifølge regnskab</u>	<u>Skattemæssigt</u>	<u>Driftsøkonomisk</u>	
-				
Goodwill	0	0	1.500.000	-
Installationer	93.765	89.775	93.765	
Leasingaktiver	646.800	0	646.800	
Driftsmidler	127.875	56.250	360.000	
Debitorer	768.330	768.330	768.330	
Likvide midler	167.196	167.196	167.196	
Passiver				
Kapitalkonto Peter	218.712	443.145		1.194.131
Kapitalkonto Mads	0	0		1.194.131
Leasinggæld	509.424	0		509.424
Kreditorer	516.294	516.294		516.294
Merværdiafgift	122.112	122.112		122.112
Balance	<u>1.803.966</u>	<u>1.803.966</u>	<u>1.081.551</u>	<u>1.081.551</u>
			<u>3.536.091</u>	<u>3.536.091</u>

Bilag 1 fortsat

Overdragelse ideel andel med succession			
Aktiver	Skattemæssig pr. 1. januar 2009 for Peter	Skattemæssig pr. 1. januar 2009 for Mads	
	<u>Skattemæssigt</u>	<u>Skattemæssigt</u>	
-			
-			
Installationer	44.887	44.887	
Driftsmidler	28.125	28.125	
Debitorer	384.165	384.165	
Likvide midler	83.598	83.598	
Passiver			
Kapitalkonto		221.574	221.574
Kreditorer		258.147	258.147
Merværdiafgift		61.056	61.056
Balance	540.775	540.775	540.775

Bilag 2 Skattefri omdannelse med en ejer

Skattefri omdannelse af hele virksomheden med 1 ejer						
Aktiver	Balance 31-12-2008 Personligt ejet virksomhed				Åbningsbalance pr. 1. januar 2009 for selskab	
	<u>Ifølge regnskab</u>		<u>Skattemæssigt</u>		<u>Driftsøkonomisk</u>	
-						
-						
Goodwill	0		0		1.500.000	-
Installationer	93.765		89.775		93.765	
Leasingaktiver	646.800		0		646.800	
Driftsmidler	127.875		56.250		360.000	
Debitorer	768.330		768.330		768.330	
Likvide midler	167.196		167.196		167.196	
Passiver						
Egenkapital		656.136		443.145		0
Selskabsindskud		0		0		125.000
Overkurs		0		0		1.776.982
Udskudt skat		0		0		486.279
Leasinggæld		509.424		0		509.424
Kreditorer		516.294		516.294		516.294
A-skat		0		0		0
AM-bidrag		0		0		0
Merværdiafgift		122.112		122.112		122.112
Balance	1.803.966	1.803.966	1.081.551	1.081.551	3.536.091	3.536.091

Bilag 2 Skattefri omdannelse med en ejer fortsat

Aktiver	Åbningsbalance pr. 1. Januar 2009 for selskab		Aktiernes/anpartnernes Skattemæssige værdi	
	<u>Skattemæssigt</u>		<u>Overdragelse</u>	
Installationer	89.775		92.568	-
Driftsmidler	56.250		86.625	
Debitorer	768.330		768.330	
Likvide midler	167.196		167.196	
Passiver				
Egenkapital		443.145		476.313
Kreditorer		516.294		516.294
Merværdiafgift		122.112		122.112
Balance	1.081.551	1.081.551	1.114.719	1.114.719

Bilag 2 Skattefri omdannelse med en ejer fortsat

Noter			
1. Goodwill		2. Installationer	
Handelsværdi	1.500.000	Genvundne afskrivninger	
Skattemæssig værdi	0	Handelsværdi	31.255
Fortjeneste	1.500.000	Skattemæssig værdi	29.925
		Fortjeneste	1.330
Skattemæssig værdi		Genvundne afskrivninger	1.330
Handelsværdi	1.500.000	Skattepligtig del 90 %	1.197
Skattepligtig fortjeneste	1.500.000		
Skattemæssig værdi	0	Skattemæssig værdi	
		Handelsværdi	31.255
		Genvundne afskrivninger	1.197
		Skattemæssig værdi	30.058
3. Driftsmidler		Anparternes anskaffelsessum	
Handelsværdi	360.000	Kapitalkonto 01.01.2009	476.313
Skattemæssig værdi	56.250	Opsparet overskud	-285.780
Fortjeneste	303.750		
Skattepligtig del 90 %	273.375	Anskaffelsessum	190.533
Skattemæssig værdi			
Handelsværdi	360.000		
Skattepligtig fortjeneste	273.375		
Skattemæssig værdi	86.625		

Bilag 3 Nettopris for Mads delkøb

Nettopris for Mads				
Aktiver	Købspris	Passivpost	Nutidsværdi af afskrivninger	
Goodwill	750.000	225.000	386.241	
Driftsmidler	180.000	54.000	79.393	
Installationer	46.884	14.065	845	
	976.884	293.065	466.479	
	Købspris	Passivpost	Gaveafgift	
Gave	527.209	293.065	35.122	
Afgiftsfri gave			-8.805	
I alt			26.317	

Goodwill					
År	Afskrivning	Skatteværdi	Faktor 5%	Nutidsværdi	
1	107.143	66.750	0,952380952	63.571	
2	107.143	66.750	0,907029478	60.544	
3	107.143	66.750	0,863837599	57.661	
4	107.143	66.750	0,822702475	54.915	
5	107.143	66.750	0,783526166	52.300	
6	107.143	66.750	0,746215397	49.810	
7	107.143	66.750	0,71068133	47.438	
I alt	750.001	467.251		386.241	

Driftsmidler					
År	Afskrivning	Skatteværdi	Faktor 5%	Nutidsværdi	
1	37.969	23.655	0,952380952	22.528	
2	28.477	17.741	0,907029478	16.092	
3	21.357	13.306	0,863837599	11.494	
4	16.018	9.979	0,822702475	8.210	
5	12.014	7.484	0,783526166	5.864	
6	9.010	5.613	0,746215397	4.189	
7	6.758	4.210	0,71068133	2.992	
8	5.068	3.157	0,676839362	2.137	
9	3.801	2.368	0,644608916	1.527	
10	11.403	7.104	0,613913254	4.361	
I alt	151.875	81.988		79.393	

Bilag 3 fortsat

Installationer					
År	Afskrivning	Skatteværdi	Faktor 5%	Nutidsværdi	
1	100	62	0,961538462	60	
2	100	62	0,924556213	57	
3	100	62	0,888996359	55	
4	100	62	0,854804191	53	
5	100	62	0,821927107	51	
6	100	62	0,790314526	49	
7	100	62	0,759917813	47	
8	100	62	0,730690205	45	
9	100	62	0,702586736	44	
10	100	62	0,675564169	42	
11	100	62	0,649580932	40	
12	100	62	0,62459705	39	
13	100	62	0,600574086	37	
14	100	62	0,577475083	36	
15	100	62	0,555264503	35	
16	100	62	0,533908176	33	
17	100	62	0,513373246	32	
18	100	62	0,493628121	31	
19	100	62	0,474642424	29	
20	100	62	0,456386946	28	
I alt	1.995	1.243		845	

Bilag 4 Nettopris ved helkøb

Nettopris for Mads			
Aktiver	Købspris	Passivpost	Nutidsværdi af afskrivninger
Goodwill	1.500.000	450.000	772.482
Driftsmidler	360.000	108.000	152.245
Installationer	93.768	28.130	1.693
	1.953.768	586.130	926.420
	Købspris	Passivpost	Gaveafgift
Gave	1.046.760	586.130	69.094
Afgiftsfri gave			-8.805
I alt			60.289

Goodwill					
År	Afskrivning	Skatteværdi	Faktor 5%	Nutidsværdi	
1	214.286	133.500	0,952380952	127.143	
2	214.286	133.500	0,907029478	121.089	
3	214.286	133.500	0,863837599	115.322	
4	214.286	133.500	0,822702475	109.831	
5	214.286	133.500	0,783526166	104.601	
6	214.286	133.500	0,746215397	99.620	
7	214.286	133.500	0,71068133	94.876	
I alt	1.500.000	934.501		772.482	

Driftsmidler					
År	Afskrivning	Skatteværdi	Faktor 5%	Nutidsværdi	
1	75.938	47.309	0,952380952	45.056	
2	56.953	35.482	0,907029478	32.183	
3	42.715	26.611	0,863837599	22.988	
4	32.036	19.959	0,822702475	16.420	
5	24.027	14.969	0,783526166	11.729	
6	18.020	11.227	0,746215397	8.378	
7	13.515	8.420	0,71068133	5.984	
8	10.136	6.315	0,676839362	4.274	
9	7.602	4.736	0,644608916	3.053	
10	5.702	3.552	0,613913254	2.181	
11	4.276	2.664	0,584679289	1.558	
12	3.207	1.998	0,556837418	1.113	
13	9.622	5.995	0,530321351	3.179	
I alt	303.750	163.976		152.245	

Bilag 4 fortsat

Installationer					
År	Afskrivning	Skatteværdi	Faktor 5%	Nutidsværdi	
1	200	125	0,961538462	120	
2	200	125	0,924556213	115	
3	200	125	0,888996359	111	
4	200	125	0,854804191	107	
5	200	125	0,821927107	102	
6	200	125	0,790314526	98	
7	200	125	0,759917813	95	
8	200	125	0,730690205	91	
9	200	125	0,702586736	88	
10	200	125	0,675564169	84	
11	200	125	0,649580932	81	
12	200	125	0,62459705	78	
13	200	125	0,600574086	75	
14	200	125	0,577475083	72	
15	200	125	0,555264503	69	
16	200	125	0,533908176	67	
17	200	125	0,513373246	64	
18	200	125	0,493628121	62	
19	200	125	0,474642424	59	
20	200	125	0,456386946	57	
I alt	3.990	2.492		1.693	